

(گشتیک به ناو ۹۹ ناوی پیروزی
خودا و نہینیبہ کانی دوعا)

[illegible]

تأماده کردنی

تأريز طالیب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پهناگهی دل

سهره‌تا

له نیوان تهمومژی دویئی و نادیاریی سبهینیدا، مروّف تهنها ریواریکی
ماندووّه که به‌دوای نیشتمانی‌کدا ده‌گریت بو رّوحی. 'پهناگهی دل' ئەو
نیشتمانه بیده‌نگه‌یه که لئی ناپرسریت کیت و له‌کوێوه هاتوویت؛ لیره‌دا
وشه‌کان تهنها پیت نین، به‌لکو په‌نجه‌ریه‌ک بو ئەو پرووناکییه‌ی که
هه‌رگیز نامریت. ئەم نووسینانه گه‌شتیکه له ژاوه‌ژاوی تیپه‌ری دونیاوه
به‌ره‌و ئەو قوولاییه‌ پیرۆزه‌ی که تهنها له نیوان لیدانی دل و ره‌حمه‌تی
".ئاسماندا شکۆ ده‌گریت

بوچی ئەم کوچه‌؟

ئەم نووسینانه هه‌ناسه‌دانیکی قوولن له ساتیکی خنکینه‌ردا، و سوجه‌یه‌کن
که له جیاتی ناوچه‌وان، به‌قه‌له‌م براون بو زه‌وی. 'پهناگهی دل'
که‌رانه‌وه‌ی ئەو دلّه تامه‌زرویه‌یه که تیگه‌یشته‌وه هه‌یچ باوه‌شیک نییه‌ تیبدا
".(بگریت و ئارام بیته‌وه، جگه‌ له باوه‌شی میهره‌بانیی (الله

...بو تۆی خوینه‌ر

ئهمه‌ی له‌بهر ده‌ستته‌ی ته‌ن‌ها کتیب نییه؛ به‌لکو بانگه‌وازی دلت‌ه‌نگیه‌کانی «
منه که گۆردراون بۆ ئومید». له جیهانی‌کدا که ههمووان ده‌یان‌ه‌و‌یت بته‌نه
ناو جه‌نگه‌کانی خۆیان‌ه‌وه، من ده‌مه‌و‌یت بته‌مه‌وه بۆ ناو ماله‌که‌ی خۆت،
بۆ ناو ئهو ئاشتییه ناوه‌کییه‌ی که سالانی‌که له ده‌ستت داوه

:هیوای من ئه‌وه‌یه، کاتی‌ک ئهم لاپه‌رانه هه‌ل‌ده‌ده‌یت‌ه‌وه

هه‌ست به‌و بیده‌نگیه پیرۆزه بکه‌یت که ته‌ن‌ها له 'دوان له‌گه‌ل خودا' دا
هه‌یه.

بزانی‌ت که ههموو هه‌ره‌سی‌کی ژیان، ئاماده‌کارییه‌کی شار‌او‌یه بۆ بنیادنانی
کۆشکی‌کی شکۆدار‌تر له ناخدا، به‌و مه‌رجه‌ی ته‌لارسازی دلت ته‌ن‌ها
ئه‌ندازیاری ئاسمان بی‌ت.

ئهم وشانه‌ ببه‌ ئهو مۆمه‌ی، که ته‌نانه‌ت له ره‌شته‌رین شه‌وه‌کانیشدا، ری‌گه‌ی
'گه‌ران‌ه‌وه' ت بۆ نیشان بدات.

ده‌روازه‌ی یه‌که‌م: رۆحی سه‌ره‌تا

۱. خالی ده‌ستی‌یک: نیه‌ت وه‌ک ره‌گ

ههموو دره‌ختی‌کی گه‌وره، له تاریکی ژیر زه‌وییه‌وه و به ره‌گی‌کی بیده‌نگ
ده‌ستی پیکردووه. رۆحی ئهم کتیبه‌ش ئهو "نیه‌ته" یه که له قوولایی
دلم‌دایه. کاتی‌ک یه‌که‌م پیتم نووسی، ته‌ن‌ها یه‌ک نزام هه‌بوو

با ئهم وشانه ببنه پهناگه‌یه‌ک بۆ دلّیک که له کۆسپ و ته‌گهره‌کانی ڕیگای
".ژیاندا ماندوو بووه

۲. کیمیای نیه‌ت: گۆڕینی خۆل بۆ زیڕ

پیغه‌مبهر (د.خ) ده‌فه‌ر موو‌یت: «إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ». نیه‌ت ته‌نها قسه‌ی
سه‌ر زمان نییه‌، به‌لکو ئهو وزه‌ شاراو‌یه‌ که کاریکی ساده‌ ده‌کاته
عیباده‌تییکی گه‌وره‌. کاتیک نیه‌ت ده‌بیته "خودا"، ئیتر هیچ شکسته‌نیک
بوونی نامینیت، چونکه‌ تۆ بۆ که‌سیک کار ده‌که‌یت که هه‌رگیز پشتت تی
ناکات.

په‌ندیک بۆ ژیان

هه‌موو به‌یانیه‌یه‌ک نیه‌ت نوێ بکه‌ره‌وه‌؛ نه‌ک ته‌نها بۆ ئه‌وه‌ی بژیت، به‌لکو
بۆ ئه‌وه‌ی 'به‌ مانا' بژیت

ئه‌گه‌ر ده‌ته‌و‌یت ئاسمانی ژیانته‌ ڕووناک ب‌یت، نیه‌ت بکه‌ به‌و خۆره‌ی که
ته‌نها بۆ ڕه‌زامه‌ندی ئهو زاته‌ هه‌لد‌یت

ته‌وحید؛ کلێله‌ زیڕینه‌که‌ی گیرابوونی دوعا

هه‌بوونی ته‌وحید له دڵدا ته‌نها وتنی وشه‌یه‌ک نییه، به‌لکو ئه‌وه‌یه که دڵت به ته‌واوی له هۆکاره زهمینه‌یه‌کان دابهریت و ته‌نها به په‌روه‌ردگاری ئاسمانه‌کانی به‌ستیته‌وه. کاتیک به‌یه‌قینه‌وه ده‌زانیت که "هیچ سوود و زیانی‌ک نییه جگه له‌وه‌ی خودا ده‌ینوسی‌ت"، ئه‌و کاته دو‌عاکه‌ت ده‌بیته تیری‌ک که هه‌رگیز ئامانه‌که‌ی هه‌له‌ ناکات.

١. مهر جی یه‌که‌می وه‌لامدانه‌وه (پاکی نی‌ت)

خودای گه‌وره ده‌فه‌رمو‌یت: «فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ» (ته‌نها هاوار بو خودا به‌رن و دین و په‌رستشتان ته‌نها بو ئه‌و بی‌ت).

ئه‌م ئایه‌ته پیمان ده‌لی‌ت که ده‌رگای ئاسمان ته‌نها بو ئه‌و دڵانه ده‌کریته‌وه که ته‌نها "ئه‌و" ده‌بینن. هه‌ر ئه‌وه‌نده‌ی هاوبه‌ش بو خودا به‌ریار به‌هیت یان وابه‌سته‌ی هی‌زی مرو‌قه‌کان بی‌ت، دو‌عاکه‌ت له زه‌وی گیر ده‌خوات.

٢. به‌سه‌ر هاتی ئیبراهیم پی‌غه‌مبه‌ر له‌ناو ئاگر دا

کاتیک پی‌غه‌مبه‌ر ئیبراهیم فری‌د رایه‌ ناو ئاگر، فری‌شته‌یه‌ک هات و وتی: "چیت پی‌ویسته؟" ئیبراهیم (ع.س) وتی: "به تو هیچ، به‌لام به خودا به‌لی". ئه‌مه‌ لووتکه‌ی ته‌وحیده. کاتیک دڵه‌که‌ی ته‌نها لای خودا بوو، خوداش فه‌رمانی به ئاگره‌که کرد: «يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ» (ئه‌ی ئاگر، ببه به سارد و سه‌لامه‌تی بو سه‌ر ئیبراهیم).

وانه: ئه‌گه‌ر ته‌وحیدت ته‌واو بی‌ت، ئاگر ده‌بیته گولستان.

٣. نه‌ینی دو‌عای "ذو النون" (یونس)

پیغمبر (د.خ) دهفهرموویت: "دوعای یونس لهناو سکی نههنگدا، هیچ
"موسلمانیک نییه پیی دوعا بکات ئیلا خودا وهلامی دهداتهوه

سهرهتای دوعاکه به تهوکید دهست پیی دهکات: «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ» (هیچ
پهستر او یک نییه جگه له تو). ئهم دانپیدانانه به تهنهایی خودا، ههموو
بهربستهکانی نیوان بهنده و پهروهر دگار لادهبات

رهگهکانی یهقین: سی پایهی ئارامیی دل

بوئوهی دلت بیته پهناگهی کی جیگیر و دوعاکانت ریگهی ئاسمان بیرن،
دهبیت ئهم سی رهگهی یهقینه له ناخدا بچینیت

"۱. یهقین بهوهی که تنها ئهو "بریاردهره

(تهویدی پرووبیه)

ئهمه پروابوونیکی بی گومانه بهوهی که تنها "خودا" تاکه خاوهن،
دروستکهر و بهریوهبری ئهم گهر دوونهیه

له‌پهناگه‌ی دل‌دا: کاتیک د‌زانیت ته‌ن‌ها ئ‌هو "ر‌ؤ‌زید‌هر و بر‌یار‌د‌هره"، تر‌س له‌له م‌ر‌ؤ‌ف و تر‌س له دا‌ه‌ات‌وو له نا‌خ‌ت‌دا د‌ه‌مر‌یت

"۲. ی‌ه‌ق‌ین ب‌ه‌و‌ه‌ی که ته‌ن‌ها ئ‌هو "ش‌ای‌ه‌نی ها‌و‌اره

(ت‌ه‌و‌ح‌ید‌ی ئ‌و‌ل‌و‌ه‌ی‌یه)

ئ‌ه‌مه ج‌ه‌و‌ه‌ری ب‌ه‌ن‌د‌ای‌ه‌ت‌ی‌یه؛ و‌اته ه‌م‌و‌و ن‌زا، س‌و‌ج‌ده و پ‌ار‌ان‌ه‌و‌ه‌ی‌ه‌ک‌ت ته‌ن‌ها ب‌و "ئ‌هو" ب‌یت

له په‌نا‌گ‌ه‌ی دل‌دا: ئ‌ه‌م ب‌ر‌و‌ای‌ه دل‌ت له ک‌و‌ی‌ل‌ای‌ه‌تی م‌ر‌ؤ‌ق‌ه‌کان ن‌از‌اد د‌ه‌ک‌ات. ئ‌ی‌تر پ‌ی‌و‌ی‌س‌تت ب‌ه‌و‌ه ن‌ی‌یه له ب‌ه‌ر د‌ه‌ر‌گ‌ای ک‌ه‌س ب‌پ‌ار‌ی‌ت‌ه‌و‌ه، چ‌ون‌که د‌ه‌ر‌گ‌ای پ‌اش‌ای پ‌اش‌اک‌ان ه‌م‌ی‌شه ک‌را‌و‌ه‌یه

"۳. ی‌ه‌ق‌ین ب‌ه‌و‌ه‌ی که ته‌ن‌ها ئ‌هو "ب‌ی‌س‌ه‌ر و و‌ه‌ل‌ام‌د‌ه‌ره

(ت‌ه‌و‌ح‌ید‌ی نا‌و و س‌ی‌ف‌ات)

ئ‌هو ه‌م‌و‌و ش‌ت‌یک د‌ه‌ب‌ی‌ن‌یت و ته‌ن‌ان‌ه‌ت ل‌ی‌د‌انی دل‌ی م‌ی‌ر‌و‌و‌ی‌ه‌کی ب‌چ‌و‌و‌ک‌یش له ت‌اری‌ک‌تر‌ین ش‌ه‌ودا د‌ه‌ب‌ی‌س‌ت‌یت

له په‌نا‌گ‌ه‌ی دل‌دا: کاتیک د‌ه‌زانیت ی‌ه‌ک‌یک له نا‌و‌ه‌کان‌ی خ‌ودا "و‌ه‌ل‌ام‌د‌ه‌ره‌و‌ه" ی‌ان "م‌ی‌ه‌ر‌ه‌بان‌ه"، ئ‌ی‌تر ق‌ه‌ت ه‌س‌ت ب‌ه ته‌ن‌ی‌ای‌ی نا‌ک‌ه‌یت. ته‌ن‌ان‌ه‌ت ئ‌ه‌گ‌ه‌ر ز‌مان‌ت ت‌و‌ان‌ای د‌ه‌ر‌ب‌ر‌ی‌نی ن‌از‌ار‌ه‌کان‌تی ن‌ه‌ب‌یت، ئ‌هو له نا‌خ‌ت ت‌ی‌د‌ه‌گ‌ات

ق‌ه‌ل‌ای س‌پ‌ار‌دن (ت‌ه‌و‌ه‌ک‌ه‌ل): ن‌ار‌ام‌ی له نا‌و ز‌ر‌ی‌ان‌دا

كاتتېك رەگەكانى يەقېن لە دلتدا جېگىر بوون، ئىتر كاتى ئەوھىيە ھەموو كارەكانت بەدەيتە دەست ئەو زاتەي كە ھىچ كاريكى لى تىك ناچىت. سپاردن (تەوھەل) ئەو نىيە كە دەست بەكار نەبىت، بەلكو ئەوھىيە كە دەستەكانت بجولنىت و دلت لاي پەروەردگارى ئاسمان بىت

(ھۆكار: ئەو كارانەي ئىمە دەيكەين :

(ھىز: ئەو دەسەلاتەي لاي خودايە ■

ئىمە وەك مەرۇف ھۆكارەكان ئەنجام دەدەين (دەخوينىن، كار دەكەين، چارەسەر وەردەگرىن)، بەلام تەنھا پشت بە "خودا" دەبەستىن بۆ ئەنجامەكە. ئەگەر پشتت بە ھۆكارەكان بەست، ئەوا دلت ھەمىشە لە دلەراو كىدا دەبىت، چونكە ھۆكارەكان دەگۆرىن و لەناو دەچن

۲. نەئىنى دۇنيايى

كاتتېك كارەكانت دەسپىرىت بە خودا، دلت دەبىتە قەلایەك كە ھىچ خەمىك ناتوانىت بىروخىنىت. ئەگەر شتېك بوو، دەللىت: "سوپاس بۆ خودا، خىرى تىدایە"، ئەگەر نەبوو، دەللىت: "سوپاس بۆ خودا، زىيانىكى لى دوور خستوومەتەو". ئەمەيە مانا راستەقىنەكەي ئارامى

۳. ئاورىك لەسەر سپاردن (تەوھەل

کاتیک دایکی موساپیغهمبهر کۆرپهکهی خسته ناو ده‌ریا، به پیوه‌ره
زه‌مینیه‌کان ئه‌وه له‌ده‌ستدان بوو، به‌لام به پیوه‌ری سپاردن، ئه‌وه پاراستن
«بوو. خودا فهرمووی: «فَإِذَا خِفَتْ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ

». (کاتیک ترساویت، بیخهره ناو ده‌ریاکه)

وانه: کاتیک شته‌کان ده‌سپیریت به خودا، ده‌ریا ده‌بیته بی‌شکه‌ی پاراستن و
دوژمن ده‌بیته خزمه‌تکار

:دوعایه‌ک بو سپاردنی کاره‌کان

«حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ»

خودا بو من به‌سه، هیچ په‌ستر او‌یک نییه جگه له‌و، ته‌نها پشت به ئه‌و
(ده‌به‌ستم و ئه‌و په‌روه‌ردگاری عه‌رشی مه‌زنه

﴿ ————— ﴾ (دوعا‌کانی قورئانی پیروژ) ————— ﴿

سوره‌تی البقرة

: (١. دوعای پیغهمبهر ئیبراهیم بو ئاوه‌دانی و رزق (نایه‌تی ١٢٦

«دهق: «رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ

واتا: «پهرومردگارا، ئهم شوینه بکه به شاریکی پر له ئارامی، و
خه لکه که له بهرهم و میوهکان پروزی بده

(۲). دوعا بۆ قبولبوونی کردهوه چاکهکان (نایهتی ۱۲۷)

دهق: «رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

». واتا: «پهرومردگارمان، لیمان وهربگره، بهراستی تو بیسه و زانایت

(۳). دوعا بۆ ملکهچی و توبه (نایهتی ۱۲۸)

دهق: «رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا
وَتُبَّ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

واتا: «پهرومردگارا، ههردوو کمان والی بکه تهنه فهرمانبهردار و
ملکهچی توبین و له نهوهکانیشمان ئوممهتیک موسولمان و فهرمانبهردار
بۆ خۆت فهرهم بهینه و چۆنیهتی ریازی بهندایهتیمان فیربکه و نیشانمان
بدهو تهوبه و پهشیمانیمان لی وهربگره، بیگومان تو خوایهکی زور تهوبه
وهرگرو میهره بان و دلوقانیت

(۴). گشت‌گیرترین دوعا بۆ خیری دنیا و دواروژ (نایه‌تی ۲۰۱)

«دهق: «رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

واتا: «په‌روه‌ر دگارمان، له دنیادا چاکه‌مان پی به‌خشه و له قیامه‌تیشدا
«چاکه، و له سزای ناگری دوزه‌خ بمانپاریزه

(۵). دوعای سه‌رکه‌وتن به‌سه‌ر ناخوشیدا (نایه‌تی ۲۵۰)

«دهق: «رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

واتا: «په‌روه‌ر دگارمان، ئارام‌گریمان به‌سه‌ردا ببارینه و هه‌نگاوه‌کانمان
«جیگیر بکه و سه‌رکه‌وتنمان پی به‌خشه

(۶). دوعاکانی کو‌تا نایه‌تی سو‌رته‌که (نایه‌تی ۲۸۶)

«دهق: «رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا

واتا: «په‌روه‌ر دگارمان، لی‌مان مه‌گره نه‌گه‌ر فه‌رام‌وشمان کرد یان
«هه‌له‌مان کرد

(سورهتی البقرة (نایهتی ۲۸۶

:پارانهوه بۆ لادانی بارگرانی

«رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا»

پهرومردگارمان، باری قورس و تاقیکردنهوهی سهخت مهخه سهر (شانمان، وهک ئهوهی خستته سهر شانی پیشینانی ئیمه

:پارانهوه بۆ تاقیکردنهوهی گونجاو

«رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ»

پهرومردگارمان، ئهوهی که تاقهتمان پئی نییه و له تواناماندا نییه،»
«مهمانخهره سهر و باری قورسمان پئی ههلمهگره

:داوای بهزهیی و سهرکهوتن

«وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا ۚ أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ»

خودایه! لیمان ببووره وله گوناهاهکانمان بخوشبه و رهممان پئی بکه، تو) سهرپهشتیار و پشتیوانی ئیمهیت؛ کهواته سهرکهوتنمان پئی ببهخشه (بهسهر گهلی بی باومران دا

سورتهی آل عمران

(۱). دوعا بۆ جیگیریی دل و داوای رحمت (نایهتی ۸

دهق: «رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ»

واتا: «پهرومردگارمان! دلّهکانمان لاهمهده و تووشی لیغزانیاں مهکه دواى ئهوهی رینماییت کردوین، و له لایهن خوتهوه رحمت و بهزهییهکی». تایهتمان پی ببهخشه، بهراستی تو زور بهخشنده و میهرهبانیت

(۲). دانپیانان به ئیمان و داوای پاراستن (نایهتی ۱۶

دهق: «رَبَّنَا إِنَّا أَمْنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ»

واتا: «پهرومردگارمان! بهراستی ئیمه ئیمان هیئاوه، کهواته له». گوناوهکانمان خوش ببه و له سزای ناگری دوزهخ بمانپاریزه

(۳). دوعا بۆ ملکهچی و گهواهدان (نایهتی ۵۳

دهق: «رَبَّنَا آمْنَا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ»

واتا: «پهرومردگارمان! بهو پهیامهی ناردووته باومردمان هیئا و شوینکهوتهی ریگهی پیغمبرین، توش ناومان له ریزی ئهو». گهواهدهراندا تومار بکه که لهسر حق جیگیرن

(۴). دوعا بۆ لیخو شیبوون له کاتی ههله و زیاده پرویی (نایهتی ۱۴۷)

دهق: «رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ»

واتا: «پهروهر دگارمان! له گونا هه کانمان و لهو زیاده پروییانهی که له کاره کانماندا کردو و مانه خوش ببه، ههنگاو هه کانمان جیگیر بکه و .سهر کهوتنمان پی ببه خشه»

(۵). دوعای خاوهن بیرهکان له کاتی تیرامان له گهر دوون (نایهتی ۱۹۱)

دهق: «رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ»

واتا: «پهروهر دگارمان! تو ئهم گهر دوونته به بیهوده دروست نه کردووه، .پاکی و بیگهردی بۆ تو به، بمانپاریزه له سزای ئاگرا»

(۶). دوعا بۆ مردن له گهڵ پیاوچاکان (نایهتی ۱۹۳)

دهق: «رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ»

واتا: «پهروهر دگارمان! له گونا هه کانمان خوشبه و پهلهی ههله کانمان له سهر دلمان بسهروهه، له کاتی کوچکردنیشدا؛ له گهڵ پاکان و چاکه کارانی ریگهی :».خوتدا بمانحهوینهوه

(سورهتی آل عمران (نایهتی ۱۹۴)

:پارانوه بو بهدیهنانی بهلینهکان

رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ
«الْمِيعَادَ»

پهرومردگار مان! ئهومان پئی ببهخشه که به زمانی پیغمبرهکانت بهلینت
پئی داوین، و له پروژی قیامهتدا سهرشور و ریسوامان مهکه، بهراستی تو
(هرگیز خهلاف له بهلینهکعت ناکهیت

سورهتی النساء

۱. دوعا بو رزگار بوون له ژینگهی ناخوش و داوای پشتیوان

: (نایهتی ۷۵)

ئهم دوعایه کاتیک زور بههیزه که مروف ههست دهکات له ژینگهیهکدایه
ستهمی لی دهکریت و پیویستی به گورانکارییه

دهق: «رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَل لَّنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا
«وَاجْعَل لَّنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا»

واتا: «پهرومردگار مان! لهم شوینه (که بارودوخهکی خنکینهره)
دهرمانبهینه که خهلهکهکی ستهمکارن، و له لایهن خوتهوه سهرپهرشتیار
و پشتیوانیکمان بو دابین بکه

».

سورهتی المائدة

(۱. دوعا بۆ جیگیربوون لهسهر حق (ئایهتی ۸۳

«دهق: «رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ

واتا: پهروهردگارا ئیمه ئیمان و باوهردمان هیناوه (به ئاینی ئیسلام) ده توش
«..له ریزی (پهیرهوان) و شایهتهکاندا تۆمارمان بکه

(۲. دوعای پیغمبهر عیسا بۆ داوای رۆزی (ئایهتی ۱۱۴

دهق: «اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا
«وَأَيَّةً مِّنكَ ۖ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

واتا: «خودایه، پهروهردگارمان! خوانیگمان له ئاسمانهوه بۆ بنیره که بیته
مایه جیژن و خوشی بۆ یهکههم و کۆتا کهسمان و نیشانهیهک بیت له
«..لایهن تۆوه؛ رۆزیمان بده، چونکه تۆ باشتترین رۆزیدهریت

(۳. پارانهوه به سۆز بۆ بهزمی خودا (ئایهتی ۱۱۸

«دهق: «إِنْ تُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ عَبْدُكَ ۖ وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

واتا: «خودایه! ئەگەر سزایان بدهیت، ئەوان هەر بهندهی خۆتن، و ئەگەر
«..لێیان خوش بیت، ئەوا بیگومان تۆ بالادهست و دانایت

«نزا و پارانهوهکانی» پهناگهی دل

لهم بهشدها، چهند نزا و داواکارییهکمان کوکړدوتهوه که ئارامی دهبهخشنه
:روح

بۆ ئاسانکاری: «خودایه! له کارهکانماندا ئاسانکاری وړیگهیهکمان بۆ
».ریکبخه که سوودی لی ببینین

بۆ رینمایی: «خودایه! رینماییمان بکه و ببه به سهرپهرشتیار و
».رپیشاندهری ژيانمان

بۆ راستی: «خودایه! له ههموو کاریکدا دهستمان بگره بۆ ئهو بریارهی که
».له راستی و چاکهوه نزیکتره

بۆ هاورپییتهی چاک: «خودایه! بمانکه لهو کهسانهی که ئارام دهگرن
لهگهل ئهو بروادارانهی شهو و روژ له پهروهردگاریان دهپارینهوه و تنهها
».رهمزاهندی تویان دهویت

اللهم لا تجعلنا ممن يطيع من أغفلت قلبه عن ذكرك وكان أمره فرطاً
(خوايه! بمانپاريزه لهوهی شوینی کهسیک بکهوین که دلیمان بیئاگا
(.کردووه له یادی تو و کارهکانی لهدهست چووه

اللهم ارزقنا جنات عدن التي هي نعم الثواب وحسنت مرتفقا (خوايه!
بههشتی عهدنمان پی ببهخشه که باشتترین پاداشت و جوانترین شوینی
(.جهوانهویه

اللهم لا تجعلنا ممن ذكر بآيات ربه فأعرض عنها (خوايه! بمانپاریزه
لهوهی ببینه ئهوه کهسانهی نایهتهکانی پهروهردگاریان بهبیر دههینریتهوه و
(.پشتی تی دهکهن

اللهم لا تجعل على قلوبنا أكنة تمنعنا من فهم القرآن (خوايه! هیچ
پهردهیهک مهخهره سهر دلّمان که ریگریمان لی بکات له تیگهیشتی
(.قورئان

اللهم اجعلنا ممن إذا دُعي إلى الهدى استجاب (خوايه! بمانکهیت بهوه
(.کهسانهی کاتیک بانگ دهکریں بو هیدایهت، یهکسهر وهلام دهدهنهوه

اللهم نسألك بأنك الغفور ذو الرحمة ألا تؤاخذنا بما كسبنا (خوايه! داوات لی
دهکهین بهوهی که تو لیخوشبوو و خاوهن پهحمهتیت، سزیمان نهدهیت
(.بههوی ئهوه گوناهانهی نهجاممان داوان

اللهم آتنا رحمة من عندك وعلما من لَدُنْكَ علما (خوايه! پهحمهتیکمان
لهلایهن خوتهوه پی ببهخشه و زانستیکی تاییهتمان لهلایهن خوتهوه فیّر
(.بکه

اللهم ارزقنا معلماً يعلمنا مما علمته رشدا (خوايه! ماموستایهکمان بو بنیره
(.که لهو زانست و رینماییهی پیّت بهخشیوه، فیّرمان بکات

اللهم ارزقنا الصبر على طلب العلم (خوايه! ئارامگريمان پي بيهخشه
(.لهسر فيربووني زانست

اللهم اجعل ذريتنا خيراً زكاة وأقرب رحماً (خوايه! نهوهكانمان به چاكثر و
(.پاكثر و بهسوزتر بگيره

اللهم لا تجعلنا من الأخسرین أعمالا (خوايه! بمانپاريژه لهوهي ببينه
(.زيانمهندتريني خهلكي له كار و كردهوهدا

اللهم لا تجعلنا ممن ضل سعيهم وهم يحسبون أنهم يحسنون صنعا (خوايه!
بمانپاريژه لهوهي ببينه نهو كهسانهي ههولهكانيان له دنيااا بهفيرؤ چووه و
(.وا دهزانن كاريكي باش دهكهن

اللهم اجعل لنا جنات الفردوس نزلا (خوايه! بهههشتي فيردهوس بكهيت به
(.شويني مانهوهمان

اللهم اجعلنا ممن يرجو لقاءك ويعمل صالحاً ولا يشرك بك أحداً (خوايه!
بمانكهيت لهو كهسانهي ئومئدي ديداري تويان ههيه و كردهوهي چاك
(.دهكهن و هيچ كهسيك ناكهن به شهريك بوت

(دوعاكانى سوورهي (مريم

نهم سوورهيته به دوعاياهي زور كرنووشبهرانهي پيغهمبهرزهكهريا
(س.خ) دهست پي دهكات كاتييك به تهمهنيكي گهورهوه داواي نهوه
:دهكات

(۱). دوعا بۆ داوای نهوهیهکی چاک و پهسهند (نایهتی ۵-۶):

رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا * يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ ۖ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا

پهروهر دگارا، له لایهن خۆتهوه پشتیوان و جینشینیکم پی ببهخشه، که)
میراتگری من و ئالی یهعقوب بیت، و پهروهر دگارا بیکه به کهسیکی
(پهسهند و جیی پهزامهندی).

(۲). زیکر و نزا بۆ پاکژکردنهوهی نهوهکان (نایهتی ۱۳):

ئهمه وهک وهسفی پیغهمبهریهحیا هاتووه، بهلام دهتوانریت وهک نزا بۆ
مندال بکریت:

«وَحَنَانًا مِّنْ لَّدُنَّا وَزَكَاةً ۖ وَكَانَ تَقِيًّا»

خوایه بهزمیی و سۆزی خۆتمان بهسهردا ببارینه و نهوهکانمان پاک و)
(خاوین و پاریزکار بکه

(دوعاکانی سوورهتی (طه

ئهم سوورهته کۆمهله دوعایهکی تیدایه که بۆ هر کهسیک بیهویت
کاریکی گرنگ بکات یان قسه بۆ خهڵک بکات، وهک کلیل وایه

(۱). دوعا بۆ کرانهوهی دل و ئاسانبوونی کارهکان (نایهتی ۲۵-۲۸):

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي * وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي * وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي *
«يَفْقَهُوا قَوْلِي»

پهرومردگارا، سنگم بو فراوان بکه [دلّم ئارام بکه]، و کارهکانم بو ئاسان
(بکه، و گریزی زمانم بکهروهه تا له قسهکانم تییگن

: (۲. دوعا بو داوای هاوکار و پشتیوان (نایهتی ۲۹-۳۲

وَاجْعَلْ لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي * هَارُونَ أَخِي * اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي * وَأَشْرِكْهُ فِي
«أَمْرِي»

و یاریده‌مەریکم له کهسوکارم بو بریار بده، که هارونی برام بیّت، پشت و
(پهنامی پی قایم بکه و بیبه به هاوبهشم له کارهکه‌مدا

: (۳. دوعا بو زیادبوونی زانست (نایهتی ۱۱۴

«رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا»

(پهرومردگارا، زانست و زانیاریم زیاد بکه)

: (۴. دوعا بو داوای لیخۆشبوون له کاتی فەرامۆشکردندا (نایهتی ۱۱۵

«وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِن قَبْلُ فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا»

پهرومردگارا، بمانپاریزه له بیرچوونهوه و بی ئیرادهیی، و بمانکه به
(خاوهن ئیرادهیهکی بههیز له‌سه‌ر ریگای تو

(دوعاګانی سوورتهی (الأنبياء

:۱. دوعای پیغهمبهر لووت (س.خ) بهرامبهر خراپهکاران (نایهتی ۷۴

«اللَّهُمَّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ»

(.خوایه! پرزگارمان بکه له دهست گهلی ستهمکار و خراپهکار)

:۲. دوعای پیغهمبهر ئه یوب (س.خ) بو شیف و لادانی ناخوشتی (نایهتی ۸۳):

«رَبِّ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ»

(پرومردګارا! بهراستی تووشتی نازار و نهخوشتی بووم، و تو) (به بهر هیبترین کهسیت له ههموو به بهر هییهکان

:۳. دوعای پیغهمبهر یوونس (س.خ) له ناو تاریکی و تنګاندها (نایهتی ۸۷):

«لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ»

(خوایه! هیچ خوایهک نییه جگه له تو، پاکی و بیګمردی بو توو، بهراستی) (من له ستهمکاران بووم [که متهممیم کردووه

:۴. دوعای پیغهمبهر زهکهریا (س.خ) بو داوای منداال و نهوه (نایهتی ۸۹

«رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ»

پهروهر دگارا! به تهنیا جیم مه هیله [نهو هی کم پی ببه خشه]، هه رچه نده تو (باشترین میراتگریت)

۵. دو عای کو تایی سوور هته که بو داوهر یکردن و پشت بهستن (نایه تی ۱۱۲):

«رَبِّ احْكُم بِالْحَقِّ ۖ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ»

پهروهر دگارا! به حق و راستی بریار بده، و پهروهر دگاری نیمه (خوایه کی میهره بانه و تهنه لهو داوای یار مه تی ده کریت بهرام بهر نهو (شته نهی که (ناحهزان) ده یلین

:کو مه له دو عایه کی وهر گیر او له مانا قووله کانی نه م سوور هته

اللهم اجعلنا ممن يستجيبون لك في الخيرات (خوایه! بمانکهیت لهو (که سانهی که پهله ده کهن له نه نجامدانی کاره چاکه کاند

اللهم اجعلنا ممن يدعونك رغباً ورهباً (خوایه! بمانکهیت لهو که سانهی که (به ئومید و به تر سه وه له تو ده پارینه وه

اللهم اجعلنا لك خاشعين (خوایه! بمانکهیت به بهندهی ملکه چ و دل سوز بو (خوت

اللهم نَفْسُ كَرَبْنَا كَمَا نَفَسْتَ كَرْبَ ذِي النُّونِ (خوايه! خه‌مه‌كانمان بره‌وینه‌وه
(. هه‌ر وه‌ك چۆن خه‌می هه‌زره‌تی یوونست ره‌وانده‌وه

اللهم استجب لنا ووهب لنا من لدنك ما تقر به أعیننا (خوايه! وه‌لامی
(. نزاكانمان بده‌روه‌ه و شتی‌کمان پی ببه‌خشه‌که چاومان پی گه‌ش بیته‌وه

(له سووره‌تی (المؤمنون

«رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ * وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ»

په‌روه‌ردگارم! په‌نات پی ده‌گرم له وسوه‌سه و هاندانی شه‌یتانه‌کان، وه)
په‌نات پی ده‌گرم په‌روه‌ردگارم له‌وه‌ی که (شه‌یتانه‌کان) له لام ئاماده‌بین و
(. لیم نزیک ببه‌وه

(۲. هه‌ر له سووره‌تی (المؤمنون

:بۆ داوای لی‌خۆشبوون و به‌ده‌سته‌یانی رحمه‌تی خودا

«دهق: «رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ»

واتا: "په‌روه‌ردگارمان! ئیمه ئیمانمان هیناوه، که‌واته لی‌مان خۆشبه و
". رحمان پی بکه، چونکه بی‌گومان تو باشت‌رینی رحم‌کارانیت

(۳. له سووره‌تی (الفرقان

ئهم دو عایه یه کیکه له جوانترین دو عاکان بو ئارامی دل له ناو خیزان و مندالدا:

«دهق: «رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا

واتا: "پهروهردگارمان! له هاوسهرهکانمان و وهچهکانمان (مندالهکانمان) کهسانیکمان پی ببهخشه که بینه مایه ی پرووناکی و خوشی چاومان، و .بمانکه به پیشهوا بو پاریزکاران و چاکهکاران

(۴. له سوورتهی (الشعراء

:دو عایه کی مانا قووله بو حیکمهت و ناوبانگی چاک له دوا ی مردن

دهق: «رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَالْحَقْنِي بِالصَّالِحِينَ * وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ

واتا: "پهروهردگارم! دانایی و حیکمهتم پی ببهخشه و بمگهینه به ریزی چاکهکاران، وه ناویکی چاک و زمانی راستگویم بو بریار بده له ناو .(نهوهکانی دوا ی خومدا (تا به چاکه باسم بکهن

(پهناگهی دل (الفرقان و الشعراء

: ۱. له سوورتهی (الفرقان) - نایهتی ۷۴

«رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا»

واتا: "پهروهر دگارمان! له هاوسه ره کانمان و وهچه کانمان کهسانیکمان پی ببهخسه که بینه مایه ی پرووناکی و خوشی چاومان، و بمانکه به پیشهوا و .نمونه بو پاریزکاران

۲. له سووره تی (الشعراء) - نایه تی ۸۳ بو ۸۵ (دوعای پیغهمبهر ئیبراهیم

رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ * وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي
«الْآخِرِينَ * وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ

واتا: "پهروهر دگارم! دانایی و حکمته م پی ببهخسه و بمگهینه به ریزی چاکه کاران، و ناوبانگیکی چاکم پی ببهخسه له ناو نهوهکانی داهاتوودا، و .بمکه به یهکیک له میراتگرانی بههشتی پر له نیعمهت

له سووره تی (النمل) - نایه تی ۱۹

:دوعای پیغهمبهر سولهیمانه بو سوپاسگوزاری و کاری باش

دهق: «رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّْ وَأَنْ
«أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ

واتا: "پهروهر دگارم! یارمهتیم بده و هانم بده تا سوپاسگوزاری نهو نیعمهتانهت بکه م که ریزت پی ناوم خوم و دایک و باوکم، و یارمهتیم بده کاریکی چاک بکه م که تو لئی رازی بیت، و به رحمته تی خوت بمانخه یته .ریزی بهنده چاکه کاره کانت

(له سووره تی (القصص

: (۱. بۆ پښوښتی و داوای یارمهی (نایهتی ۲۴

«رَبِّ إِنِّي لَمَّا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ»

واتا: "پهروهر دگارم! من بهر استی پښوښتم به هر خیر و چاکهیه که که تو
"بومی بنیریت

: (۲. بۆ داوای لیخوښبون (نایهتی ۱۶

«رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي»

واتا: "پهروهر دگارم! بیگومان من ستمم له نهفسی خوم کردووه، لیم
"خوشبه

: (۳. بۆ کاتی ترس و دلهر اوکی (نایهتی ۲۱

«رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ»

"واتا: "پهروهر دگارم! رزگارم بکه له دهست گهلی ستمکاران

له سوور هتی (النمل) - نایهتی ۵۹

:نهمه زیاتر وهک ستایش و سپاردنی کارهکانه به خودا

«دَهَق: «الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ

واتا: "سوپاس و ستایش بۆ خودا، و سلاو و دروود بۆ سهر ئهو بهندانهی
".که ئهو هه‌لییزاردوون

له سوورته‌تی (العنکبوت) - نایه‌تی ۳۰

:بۆ داوای سهرکه‌وتن به‌سهر خراپه‌کاران

»دهق: «رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ

واتا: "په‌روه‌ر دگ‌ارم! سهرکه‌وتووم بکه و سهرم بخه به‌سهر گه‌لی تیک‌ده‌ر
".و خراپه‌کاراندا

له سوورته‌تی (لقمان) - نایه‌تی ۱۷

:وه‌ک بنه‌مايه‌ک بۆ دوعا و ژيان

دهق: «يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا
»أَصَابَكَ

واتا: "پۆله‌ی شیرینم! نوێژ به‌ جوانی ئه‌نجام ده‌، و فه‌رمان به‌ چاکه‌ بکه
و پ‌یگری له‌ خراپه‌ بکه، و ئارام بگره‌ له‌سهر ههر ناخۆشیه‌ک که
".تووش‌ت ده‌بی‌ت

له سوورته‌تی (الروم) - نایه‌تی ۱۷-۱۸

:ته‌سبیحات و ستایش‌کردن

دهق: «فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ * وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ»

واتا: "پاک و بیگهردی و ستایش بو خودایه کاتیک دهچنه کاتی نیواره و
کاتیکیش بهیانی دهکهنهوه، و ههر بو نهویشه ههموو سوپاس و ستایشیک
". له ئاسمانهکان و زهویدا، و له کاتی عهسر و کاتیکیش نیوهرو دهکهنهوه

له سوورهتی (لقمان) - نایهتی ۲۲

ئهمه دوعا نییه بهو مانایهی "رهبنه"، بهلام وهک بنهمایهکی دنیایی و
:سپاردنی کار به خودا زور گرنگه

دهق: «وَمَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ

واتا: "ههر کهسیک خوی و پرووی خوی بسپیریت به خودا و
کاروکردهوی چاک بیت، نهوا بیگومان دهستی گرتوو به پتهوترین پت
". (و ریگهوه (که ههرگیز ناپچریت

۴. له سوورهتی (السجدة) - نایهتی ۱۲

ئهمه دوعایهکه که ئاماژه به پەشیمانی دهکات، مروف دهتوانیت بو
:گهرانهوه و تهوبه بهکاری بهینیت

دهق: «رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ»

واتا: "پهروهر دگارمان! (نئستا حقیقه تمان) بینی و بیستمان، کهواته
بمانگیره وه (بۆ دونیا) تا کار و کرده وهی چاک بکهین، بیگومان نئمه نئستا
".یهقینمان ههیه و بروامان پی هیناویت

۱. له سوورتهی (الأحزاب) - نایهتی ۶۶

بۆ پهناگرتن له سزای دۆزهخ، ئهم دوعایه وهک دانیپیدانان و پارانه وهیه

«دهق: «رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنَهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا

واتا: (ئهمه دوعای ئیماندارانه لهسهه ئهو کهسانه ی که ریگهی راستیان لی
تیكداون) "پهروهر دگارمان! سزایهکی دوو ئهوهندهیان بده و نهفرهتیکی
".گهورهیان لی بکه

۲. له سوورتهی (فاطر) - نایهتی ۳۴

بۆ سوپاسگوزاری و نهمانی خهم؛ ئهم دوعایه ئیمانداران له بهههشتدا
دهیکهن، بهلام له دونیاشدا بۆ لادانی خهم و پهژاره زۆر جوانه

«دهق: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ

واتا: "سوپاس و ستایش بۆ ئهو خودایه ی که ههموو جوړه خهم و
پهژارهیهکی لی دوور خستینهوه، بیگومان پهروهر دگارمان زۆر لیخو شبوو
".(و سوپاسگوزاره (پاداشتی چاکهکاران دهداتهوه

۳. له سوورتهی (یس) - نایهتی ۲۷

دوعای ئیماندارى سوورەتى ياسين؛ ئەمە زياتر وەك ئاوات و دلخوشییه
به نیعمەتى خودا

«دهق: «يَا أَيُّهَا الْقَوْمُ يَعْزَمُونَ * بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ

واتا: "ئەى خۆزگە گەلەكەم بيانزانییایە، كە چۆن پەروەردگارم لێم خوش
بوو و منى خستە ریزی ریزلێگیراوانەوه

٤. له سوورەتى (الصافات) - ئایەتى ١٠٠

دوعای پیغەمبەر ئیبراھیم بۆ منداڵی چاک؛ ئەمە یەکیكە له كورتترین و
بهیژترین دوعاكان بۆ داواى منداڵ

«دهق: «رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ

"واتا: "پەروەردگارم! منداڵێكى چاك و سالحم پێ ببەخشە

٥. له سوورەتى (ص) - ئایەتى ٣٥

دوعای پیغەمبەر سولهیمان بۆ رزق و لیخۆشبوون

دهق: «رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ
الْوَهَّابُ»

واتا: "پهروهر دگارم! لیم خوشبه و دهسه لات و ملکیکی ئوام پی ببهخشه که بو هیچ کهسیکی تر له دواى من نهییت، بیگومان تو زور بهخشندهیت."

له سوور هتی (ص) - نایهتی ۴۱ .

(دوعای پیغمبهر ئیوب کاتیک بیزار بوو له شهیتان)

«دهق: «أَنْتِي مَسْنِي الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ

واتا: "پهروهر دگارم! بیگومان شهیتان تووشی ماندوییتی و نازاری زوری". (کردووم (پهناات پی دهگرم

(سوور هتی (غافر

یهکیکه لهو سوور هتانهی که دلخوشکهرترین دوعاکانی تیدایه، چونکه خودا فیрман دهکات که چون فریشتهکان دوعا بو ئیمه دهکهن

۱. له سوور هتی (غافر) - نایهتی ۷ بو ۹

ئهمه دوعای ئهو فریشتانهیه که عهرشی خویان هه لگرتوووه بو (ئیمانداران، زور مانا قوول و پر له رحمهته

دهق: «رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ * رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ»

واتا: "پهروهر دگارمان! رحمهت و زانیاریت ههموو شتیکی گرتووه تهوه، کهواته لیخوشبوون بده بهوانه‌ی که تهوبه‌یان کردووه و شوینی ریگه‌که‌ت کهوتوون، و له سزای دوزخ بییانپاریزه. پهروهر دگارمان! بیانخه‌ره ناو به‌هسته نه‌بر او‌هیکه به‌لینت پی داوون، خویان و هر که‌سیکیش که چاک بووه له دایک و باوکیان و هاوسه‌ره‌کانیان و وه‌چه‌کانیان، بیگومان تو بالاده‌ست و دانایت. و له خراپه‌کان بییانپاریزه، چونکه هر که‌سیک لهو". روژ‌دها له خراپه بیاریزیت، نه‌وا بیگومان رحمهتت پی کردووه

۲. هر له سووره‌تی (غافر) - نایه‌تی ۴۴

بو سپاردنی ههموو کاره‌کان به خودا کاتیک مروث هه‌ست به):
(بیده‌سه‌لاتی ده‌کات

دهق: «وَأَفْوَضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ

واتا: "من ههموو کاره‌کانی خوم ده‌سپیرم به خودا، بیگومان خودا بینایه و". ده‌بینیت به ههموو به‌نده‌کانی

۳. له سووره‌تی (فصلت) - نایه‌تی ۳۶

): (بو پاراستن له شهیتان و وسوه‌سه)

دهق: «وَأَمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ ۖ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

واتا: "ئهگهر ههر وسوهسه و هاندانی شهیتانت تووش بوو، ئهوا پهنا بگره
"به خودا، بیگومان ئهو بیسه و زانیه

۴. له سوورتهی (الشوری) - نایهتی ۱۵

(دوعایهکی جوان بو داوای دادپهروهی و یهکریزی)

دهق: «اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ ۖ لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ ۖ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ ۖ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا ۖ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

واتا: "خودا پهروهردگاری ئیمه و پهروهردگاری ئیوهشه، کارهکانی خومان
بو خومان و کارهکانی ئیوهش بو خوتان، هیچ کیشه و دهمهقالبیهک له
نیوانماندا نهییت، خودا ههموومان کوودهکاتهوه و ههر بو لای ئهویشه
"گهرانهوه

(پاکی ۲۵ و ۲۶) سهفه و سوپاسگوزاری

۱. له سوورتهی (الزخرف) - نایهتی ۱۳-۱۴

پیش دهستیپکردنی سهفه یان سهرکهوتن بهسه ئوتومبیل و ههموو
(جوړه هوکاریکی گواستنهوه دا دهخوینریت

دهق: «سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ * وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا
«لَمُنْقَلِبُونَ»

واتا: "پاک و بیگهردی بو ئهو خودایهی که ئهمه‌ی بو رام کردین (بو‌ی ئاسان کردین)، نه‌گهرنا ئیمه‌ تو‌انای ئه‌وه‌مان نه‌بوو، و بیگومان ئیمه‌". هه‌موومان بو لای په‌روه‌ردگارمان ده‌گهرینه‌وه‌

۲. له سووره‌تی (الأحقاف) - نایه‌تی ۱۵

بو کاتی گه‌یشتنه‌ ته‌مه‌نی چل سالی و داوای سوپاسگوزاری و نه‌وه‌ی): چاک

ده‌ق: «رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ»

واتا: "په‌روه‌ردگارم! یاریم بده و هانم بده تا سوپاسگوزاری ئهو نیعه‌تانه‌ت بکه‌م که پریت پی ناوم خوم و دایک و باوکم، و یارمه‌تیم بده کاریکی چاک بکه‌م که تو لئی رازی بیت، و وه‌چه و منداله‌کانم بو چاک و". سالح بکه، بیگومان من گه‌راومه‌ته‌وه‌ بو لای تو و من له موسلمانانم

۳. له سووره‌تی (محمد) - نایه‌تی ۱۹

ئهمه‌ فه‌رمانی خودایه‌ بو داوای لیخوشبوون بو خوت و ئیمانداران

ده‌ق: «فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ

واتا: "بزانه و دلنیا به که هیچ خوایهک نییه جگه له (الله)، و داوای
"لِیخَوْشِبُون بکه بۆ گونا ههکانی خۆت و بۆ پیاوان و ژنانی پروادار

٤. له سوور هتی (الفتح) - نایهتی ٤

نهمه زیاتر نایهتیکى ئارام به خشه بۆ دل

دهق: «هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَعَ
«إِيمَانِهِمْ»

واتا: "ئهو خودایه که ئارامی و دلنیا یی دابهزانده ناو دلی ئیمانداران، تا
"ئیمان ههکیان زیاتر بیت له گهڵ ئیمانی پیشوویان

٥. له سوور هتی (ق) - نایهتی ٣٣

وهسفیکى جوانه بۆ ئهوانه ی دلایان لای خودایه

دهق: «مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ

واتا: "ئهو کهسه ی که له (خوای) میهره بان دهترسیت له په نهانیدا، و به
"دلکی پر له تهوبه و گهرانه وه هاتووه تهوه لای خودا

پارانه وهکانی پاره ی ٢٨ و ٢٩

(١). له سوور هتی (الحشر) - نایهتی ١٠ (بۆ پاککردنه وه ی دل له ږق

دهق: «رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ»

واتا: "پهروهر دگارمان! لیمان خوشبه و بوئو برایانهمان که پیش ئیمه ئیمانیان هیناوه، و له ناو دلماندا هیچ جوړه کینه و رقیک دامه‌نی بهرامبه‌ر ئهوانه‌ی بروایان هیناوه، پهروهر دگارمان! بیگومان تو زور میهره‌بان و به‌به‌ز هبیت"

(۲). له سوورته‌ی (الممتحنة) - نایه‌تی ۴ بو ۵ (دوعای پیغهمبه‌ر ئیبراهیم

دهق: «رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ * رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَافْغِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ»

واتا: "پهروهر دگارمان! هر پشت به تو ده‌به‌ستین و هر بو لای توش گه‌راوینه‌ته‌وه، و هر بو لای توشه گه‌ران‌ه‌وه‌ی کو‌تایی. پهروهر دگارمان! مه‌یانکه به‌وه‌ی ببینه هو‌ی تاقی‌کردنه‌وه بو بی‌اوه‌ران، و لیمان خوشبه "پهروهر دگارمان، بیگومان تو بالاده‌ست و دانایت

(۳). له سوورته‌ی (التحریم) - نایه‌تی ۸ (بو کاتی ته‌وبه و داوای پرووناکی

دهق: «رَبَّنَا أَتِمِّمْ لَنَا نُورَنَا وَافْغِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»

واتا: "پهروهر دگارمان! پرووناکی‌یه‌که‌مان بو ته‌واو بکه و لیمان خوشبه، بیگومان تو به‌سهر هم‌وو شتی‌کدا به‌توانایت

۴. له سوورتهی (نوح) - نایهتی ۲۸ (دوعایهکی گشتگیر بۆ دایک و باوک
:و ئیمانداران

دهق: «رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ»

واتا: "پهروهر دگارم! لایم خوشبه و بۆ دایک و باوکم و بۆ ههر کهسیک که
".به ئیمانوه دپته ناو مالم، و بۆ ههموو پیاوان و ژنانی پروادار

:۵. له سوورتهی (الجن) - نایهتی ۱۰

دهق: «وَأَنَا لَا نَدْرِي أَشَرٌّ أُرِيدَ بِمَنْ فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا

واتا: "و ئیمه نایزانین که ئایا خراپیهک ویستراوه بۆ ئهوانهی له سهر
".زهوین، یان پهروهر دگاریان ویستوو یهتی ریگهی راستیان نیشان بدات

۱. له سوورتهی (النبأ) - نایهتی ۳۶

:ئهم نایهته وهبیر هینانهوهی بهخشندهیی بی سنووری خودایه

دهق: «جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءٌ حِسَابًا

واتا: "(ئهم بهههشت و نیعمهتانه) پاداشتی که له لایهن پهروهر دگارتوهه،
".بهخشینیکی زور و بی نهندازهیه

۲. له سوورتهی (الإنشراح) - نایهتی ۱ و ۵-۶

نهم سوورته خوی وهک دو عایهک وایه بو کاتی دلتهنگی و ناخوشی

«دهق: «أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ * فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا * إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا

واتا: "ئایا سنگمان بو فراوان و ئارام نهکردیت؟ بیگومان له گهڵ ههموو ناخوشییه کدا، ئاسانییهک ههیه. بیگومان له گهڵ ههموو تهنگانهیه کدا، فراوانییهک ههیه

۳. له سوورتهی (الفجر) - نایهتی ۲۷ بو ۳۰

نهمه دو عایهکی زور ئارامبهخشه بو کوتایی ژیان و دلتیایی دل

دهق: «يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ * ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً * فَأَدْخُلِي فِي عِبَادِي * وَأَدْخُلِي جَنَّتِي

واتا: "ئهی ئهو نهفسهی که ئارام و دلتیایت! بگهڕیوه بو لای پهروەردگارت له کاتی کدا تو لیی رازیت و ئهویش له تو رازییه. (بچۆ ناو). (ریزی بهندهکانم و بهههشتهکه مهوه

۴. سوورتهی (الإخلاص) - بو ناسینی گهورهی خودا

نهم سوورته وهک بناغهی ههموو دو عاکان وایه

«دهق: «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ

واتا: "بلی ئهو خوايه تاخانهيه. خودا ئهو زاتهيه كه هممووان پيوستيان
".پييهتي و ئهو پيوستى به كهس نييه

"۵. سوورتهی (الفلق) و (الناس) - "المعوذتين

ئهم دوو سوورته بههيزترين دوغان بو پاراستن له همموو خراپهيهك
:((چاوهاز، حسوودی، و وسوهسه

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ...»: "پهنا دهگرم به پهروهردگاری بهرهبهیان له»
".خراپهیی دروستکراوهکان و حسوودان

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ...»: "پهنا دهگرم به پهروهردگاری خهڵکی له»
".وسوهسهی شهیتان که له ناو دلهکاندایه

❀ (دوعاكانی قورئانی پیروژ و نهینییهکانیان) ❀

دوعای پیغمبران (سهلامی خویان لی بییت) تهها داواکاری نین، بهلکو
قوتابخانهیهکن بو فیربوونی ئهوهی چۆن بهوپهری شهرمنویزی و یهقینهوه
:لهگهل خودا بدوییت

:۱. دوعای پیغمبر یونس (سلاوی خوی لی بییت

»دهق: «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

نهینیه که ی: لیره دا پیغمبر یونس یه کسر داوای رزگار بوونی نه کرد، به لکو سره تا به توحید و پاکی بو خدا و داننان به هله ی خوی دهستی پیکرد. همه نیشانه ی ئهوپری بیده سه لاتی مروقه له بهردهم گهرهی خودا.

(۲). دوای پیغمبر ئیوب (سلاوی خوی لی بیت

»دهق: «أَنِّي مَسْنِيَ الضُّرِّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

نهینیه که ی: پیغمبر ئیوب (سلاوی خوی لی بیت) نهیوت "خوایه شیفام بده"، به لکو تهنها باسی حالی خوی کرد و وهسفی میهره بانی خودای کرد. همه فیрман دهکات که هندیک جار "باسکردنی حال" له "داواکردن" کاریگه تره، چونکه خودا خوی دهزانی چیه له دلته

(۳). دوای پیغمبر زهکریا (سلاوی خوی لی بیت

»دهق: «وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا

نهینیه که ی: لیره دا پیغمبر زهکریا (سلاوی خوی لی بیت) دهلیت: "خوایه من هرگیز به دوعا کردن له تو بی هیوا نه بووم". همه فیری گه شبینیمان دهکات؛ که مروقه ده بیت میژووی چاکه کانی خودای له بهر چاو بیت و دلنیا بیت که خودا نائومی دی ناکات

(۴). دوای پیغمبر موسا (سلاوی خوی لی بیت

»دهق: «رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ

نه‌ینیه‌که‌ی: ئه‌مه‌ دو‌عای "هه‌ژاری مه‌عه‌وی" یه. پێغه‌مبه‌ر موسا (سلاوی خوای لی بی‌ت) وتی خوایه‌ من پێویستم به‌و خێره‌یه‌ که‌ تو دای ده‌به‌زینیت. دوا‌ی ئه‌م دو‌عایه‌، خودا هه‌م مال، هه‌م کار و هه‌م خێزانی‌شی پێ به‌خشی

پێغه‌مبه‌ران پێش ئه‌وه‌ی دا‌وای 'پێویستی‌یه‌کانیان' بکه‌ن، وه‌سفی 'پێویستی' خۆیان و 'گه‌وره‌یی خودا'یان ده‌کرد. نه‌ینی قبول‌بوون له‌وه‌دایه‌ که‌ نیشانی "به‌هیت تو چه‌نده‌ فه‌قیری و ئه‌و چه‌نده‌ ده‌ولهمه‌ند و به‌خشنده‌یه

(۱. دو‌عای لی‌خۆش‌بوون و گه‌ران‌ه‌وه‌ (ته‌وبه‌

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ
وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ،
«وَأَبُوءُ لَكَ بِذُنُوبِي فَاعْفِرْ لِي، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ

:واتای دو‌عاکه‌ به‌ کوردی

خودایه‌ تو په‌روهر‌دگاری منی، هیچ په‌رستراویک نییه‌ جگه‌ له‌ تو، تو»
منت دروست‌کردووه‌ و من به‌نده‌ی تو، من له‌سه‌ر په‌یمان و به‌لینی تو، تا
ئو په‌ری توانام، په‌نا ده‌گرم به‌ تو له‌ شه‌ری ئه‌و کارانه‌ی که‌ کردوومه‌،
دان ده‌نیم به‌و نیعه‌تانه‌ی که‌ پێت به‌خشیوم، و دان ده‌نیم به‌ گونا‌هه‌کانمدا،
ده‌ی لیم خۆشبه‌، چونکه‌ بێگومان که‌س نییه‌ له‌ گونا‌هه‌کان خۆش‌بیت جگه‌
»له‌ تو

:فه‌زل و گه‌وره‌یی ئه‌م دو‌عایه‌

پیغمبهری خودا (صلی الله علیه وسلم) دهفر موویت: هر کهسیک له بهیاناندا به یهقینهوه بیخوینیت و پیش نهوهی ئیواره دابیت بمریت، نهوا له نههلی بههشته. ههروهها هر کهسیک له شهودا به یهقینهوه بیخوینیت و پیش نهوهی بهیانی ببیتهوه بمریت، نهوا له نههلی بههشته

.)"ئه مه گهورهترین دوعای لیخوشبوونه "سید الاستغفار)

اللهمَّ إِنَّكَ عَفُوٌّ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي: (دوعای شهوی قهر - خواجه تو
(لیخوشبهیت و حهزت له لیخوشبوونه، لیم خوش ببه

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ: دِقَّةُ وَجِلِّهِ، وَأَوَّلُهُ وَآخِرُهُ، وَعَلَانِيَتُهُ وَسِرُّهُ»

واتای دوعاکه به کوردی

خودایه له ههموو گوناهاهکانم خوشبه: ورد و درشتی، سههتا و کوتایی،»
(.ناشکرا و پهنهانی (نهینی

:چهند خالیکی گرنه دهربارهی نهه دوعایه

شوینی خویندن: سونهته له ناو سوجهدا بخویندریت، چونکه مروف له
سوجهدا له ههموو کاتیک زیاتر له پهروه دگاری نزیکه

گشتگیری: نهه دوعایه هیچ جوهره گوناهییک ناهیلیتهوه که داوای
لیخوشبوونی بو نهکات، چ بچووک بیت یان گهوره، کون بیت یان نو

دانپیدانان: نیشانهی کرنوښېردن و خوږه کهم زانینه له بهردهم گهورهی
(.خودا که مروښ داوای پاکبونهوهی تهواو دهکات

۲. دوعای ئارامی دل و رزگاربوون له خهم

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ،
«وَضَلَعِ الدِّينِ وَغَلْبَةِ الرِّجَالِ»

:واتای دوعاکه به کوردی

خودایه! من پهنا دهگرم به تو له خهم و پهژاره (خهمی داهاتوو و
خهفتهی رابردوو)، و له بیدهسهلاتی و تهمهلی، و له رهزیلی و ترسنوکی،
».(و له قورسیی قهرز و ژیردهستهی پیاوان (زورداریی خهک

:کورتیهک دهربارهی دوعاکه

.خهم و پهژاره: هیزی دهروونی مروښ لاواز دهکمن

.بیدهسهلاتی و تهمهلی: ریگرن له کارکردن و همولدان

رهزیلی و ترسنوکی: ریگرن له خهرجکردنی مال و قوربانیدان له پیناو
حهقدا

قهرز و ژیردهستهی: مروښ لهبردهم خهکیدا شکاو و بیهیز دهکمن

بهرده‌وامی دوعاګانی ئارامی و رزق

:اللهم رَحِمَتَكَ أَرْجُو فَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ

خوایه ئومیدم به رحمتی تویه، بۆ چاوتر و کانیکیش نه‌مخه‌يته ژیر)
(دهستی نه‌فسی خۆم

:۳. دوعای داواکردنی رزق و هیدایه‌ت

:اللهم إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا، وَرِزْقًا طَيِّبًا، وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا

خوایه داوای زانستی به‌سوود، رزقی چه‌لأل و پاک، و کرده‌وه‌ی)
(وهرگیراوت لی ده‌که‌م

:اللهم اهْدِنِي وَسَدِّدْنِي

(خوایه رینماییم بکه و له‌سه‌ر حق جیگیرم بکه)

:اللهم اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ، وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ

خوایه به چه‌لآله‌که‌ت دوورم بخه‌وه له حرام، و به فه‌زلی خۆت)
(بپیویستم بکه له هه‌ر که‌سیکی تر

:۴. دوعای جیگیربوون له‌سه‌ر ئایین

:اللهم يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ

. (ئهی وهگیره ری دله کان، دلم جیگیر بکه له سهر ئایینه کهت)

: (۵. دوعای گشتگیر (بۆ دنیا و قیامت

: اللَّهُمَّ آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

خوایه له دنیا و قیامه تیشدا چاکه مان پی ببه خشه و له ناگری دۆزه خ
(بمانپاریزه

— ❀ ❀ — کلێله کان — ❀ ❀ —

وشهی "اللهم" له بنهره تدا وهک ئه وه وایه بلئیت (یا الله)، به لام پیتیکی
"میم" ی بۆ زیاد کراوه له کۆتاییه کهیدا. زانا یان دهلێن ئهم "میم" ه وهک ئه وه
وایه ههموو ناوه جوانهکانی خودا کۆ بکاته وه؛ واته کاتیک دهلئیت "اللهم"،
به ههموو ناوه جوانهکانی خودا لئی دهپاریتته وه

پهناگهی دل: دوعا بۆ خیزان و دایک و باوک

: (۱. دوعا بۆ دایک و باوک (بۆ لیخۆشبوون و رحمهت

: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَوَالِدَيَّ وَارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

خوایه له دایک و باوکم خۆشبه و رحمهتیا پی بیۆشه، ههر وهک چۆن
له مندالیدا منیا به میهره بانی پهروه ده کرد

:اللهم اجْعَلْ أُمِّي وَأَبِي مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، وَبَارِكْ فِي عُمْرِهِمَا

خوایه دایک و باو کم بکهیته نه هلی به هشت و بهر هکت بخهیته
(تهمه نیانه وه)

:۲. دوعا بو پاراستنی خیزان و مندال

:اللهم بَارِكْ لِي فِي أَهْلِي وَمَالِي وَوَلَدِي

(خوایه بهر هکت بخهیته ناو خیزانم و مالم و منداله کانم)

:اللهم احْفَظْ أَهْلِي مِنْ كُلِّ سُوءٍ وَمَكْرُوهٍ

(خوایه خیزانه کمم بیاریزیت له ههموو خراپه و ناخوشییه ک)

:اللهم اجْعَلْ بَيْنَنَا مِنَ الْمَوَدَّةِ وَالرَّحْمَةِ أَفْضَلَهَا

(خوایه گهوره ترین خو شه ویستی و میهره بانی بخهیته نیوانمانه وه)

:۳. دوعا بو ئارامی و بهخته وهری مال

:اللهم اجْعَلْ بَيْتِي مَعْمُورًا بِذِكْرِكَ وَطَاعَتِكَ

(خوایه ماله کمم ئاوه دان بیت به یادی تو و عیباده تی تو)

:اللهم أَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ وَأَصْلِحْ لِي أَهْلِي

دوعا کردن بۆ خیزان و دایک و باوک، نهک تهنها ئهوان دهپاریزیت،"
بهلکو فریشتهیهک لهسهر سهرت دهووستییت و دهلییت: (ئامین، و بۆ تۆش
".ههمان شت بییت)؛ واته خیرهکهی پیش ههموان بۆ خۆت دهگهریتهوه

:(سوورہتی آل عمران - ئایہتی ۲۶)

واتا: ئەي خودايە! ئەي خاوەنى ھەموو دەسلەتتە! دەسلەت دەدەیت بە ھەر کەس بێ ھەوێت و لای دەسبەندەت ھەر کەس بێ ھەوێت، ھەر کەس بێ ھەوێت سەر بەرزى دەکەیت و ھەر کەس بێ ھەوێت سەر شورى دەکەیت، ھەموو خێرىک لە دەستى تۆدایە و تۆ بەسەر ھەموو شتتەدا بەتوانايت

: (سوورهتی المائدة - نایهتی ۱۱۴)

اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً
«مِّنكَ» وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

واتا: خودایه، ئهی پهروهردگار مان! بهر هکته و ږز قیکی ناسمانیمان بو
دابهزینه که بپیته مایهی خوشی بو نهوهی سهرهتا و کو تاییمان و
نیشانیهک بیت له لایهن تووه، ږز قمان بده چونکه تو باشتړینی
ږز قهدهمرانیت

: (سوورهتی الزمر - نایهتی ۴۶)

اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ
«فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ»

واتا: خودایه! ئهی بهدیهنهړی ناسمانهکان و زهوی، ئهی زانای نهینی و
ناشکرا، تنهها تو ږریار دهدهیت له نیوان بهندهکانتدا لهو شتانهی که
کیشهیان تیدا ههبووه

: (سوورهتی یونس - نایهتی ۱۰)

دَعَوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ ۖ وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ
«رَبِّ الْعَالَمِينَ»

واتا: پارانه‌وه‌یان تئیدا ئه‌وه‌یه: پاکی و بی‌گهردی بۆ تویه ئه‌ی خودایه! و
سلاویان تئیدا "سه‌لام"ه، و کۆتا قسه و پارانه‌وه‌شیان ئه‌وه‌یه: سوپاس و
ستایش بۆ په‌روه‌ر دگاری جیهانیان

❁ ❁ ❁+♥ پهناگه‌ی دل: گولزاری ناوه‌کان 🕊

"چۆن له دهرگای رحمه‌تی خودا بدهین؟"

نزا به ناوه پیرۆزه‌کانی خودا

ئه‌ی شافی (یا شافی): شیفای دایکم و ههموو نه‌خۆشه‌کان بده و
ته‌ندروستیان پێ ببه‌خشه

ئه‌ی وه‌دوود (یا وه‌دوود): خۆشه‌ویستی و ئارامی بخه‌ره نێوان دله‌کانمان و
مالمان پیر بکه له میهره‌بانی

ئه‌ی فه‌تاح (یا فه‌تاح): دهرگای خێر و سه‌رکه‌وتنمان لێ بکه‌ره‌وه و
رێگه‌ی کاره‌کانمان بۆ ئاسان بکه

ئه‌ی سه‌لام (یا سه‌لام): ناشتی و هیمنی برژینه به‌سه‌ر ده‌روونماندا و له
ههموو ناخۆشیه‌ک بمانپاریزه

ئه‌ی حه‌کیم (یا حه‌کیم): له بریاره‌کانماندا ژیریم پێ ببه‌خشه و ههمیشه
به‌ره‌و باشت‌رینمان رێنمایی بکه

ئهی قهوی (یا قهوی): هیزمان پی ببهخشه بو تیپهراندنی ماندوویهتی و
قورسییهکانی ژیان

ئهی مهتین (یا مهتین): پشت و پهنامان به و دلّمان لهسهر پریگهی راست
جیگیر بکه

ئهی لهتیف (یا لهتیف): به سۆز و بهزهیی خۆت لهگهلمان به و له
تهنگانهدا دهستمان بگره

1. ناوهکانی رزق و سهرکهوتن 💰

الرزاق: بو فراوانبوونی رزق و بهرهکمت 🍞

الفتاح: بو کردنهوهی دهرگا داخراوهکان 🔑

الوهاب: بو بهخشینی نیعمهتی بییهرامبهر 📦

الغني: بو دهولههمه‌ندبوون و بییویستبوون 💎

المغني: بو ئهوهی خوا بییویستت بکات 🏛️

الباسط: بو دهستبلاوی و فراوانبوونی بژیوی 🙌

المعطي: بو داواکردنی ههر شتیک پیویستته 🙏

المانع: بۆ رِیگریگرتن له زیان و به‌لا

المغیث: بۆ هانا بردن و رزگار بوون له قهیران

۲. لیخۆشبوون و ئارامی دل

الغفور: بۆ لیخۆشبوون له گوناچه گهوره‌کان

الغفار: بۆ داپۆشینی هه‌له‌کان

التواب: بۆ وه‌رگرتنی ته‌وبه و گه‌رانه‌وه

العفو: بۆ سپرینه‌وه‌ی گشتی گوناچه‌کان

القدوس: بۆ پاککردنه‌وه‌ی دل له رق

السبوح: بۆ پاکی و بی‌گهردی خودا

الغافر: بۆ لیبوورده‌یی له هه‌له‌کان

۳. پاراستن و د‌ل‌نیایی

السلام: بۆ ئاشتی و ئارامی م‌ال

المؤمن: بۆ نه‌ه‌یشتنی ترس و د‌له‌راوکی

المهيمن: بۆ چاودیری هه‌نگاوه‌کان

الحفیظ: بۆ پاراستن له چاوی پیس و پرووداو 🙌

الحافظ: بۆ پاراستنی مال و ئەمانەت 🏠

المقیت: بۆ پاراستنی هیزی جهسته و روح 💪

الرقیب: بۆ پاراستنی ورد له مهترسی 🕵️

٤. بهزهیی و خوشهویستی ❤️

الرحمن: بۆ بهدهستهینانی رحمهتی گشتی 🌍

الرحیم: بۆ بهزهیی خودا بهرامبەر ئیمانداران 💖

اللطیف: بۆ چارهسەری کێشهکان به نهرمی 🌸

الرؤوف: بۆ بهزهیی له کاتی تاقیکردنوهدا 🙌

الودود: بۆ زیادکردنی خوشهویستی هاوسهران 💖

المجیب: بۆ وهلامدانوهی خیرای دوعاکان ⚡

الکریم: بۆ بهخشینی زیاتر له چاوهروانی ✨

البر: بۆ داواکردنی چاکه له کارهکاندا 🌱

۵. هیز و سهرکهوتن 🖐️

العزیز: بۆ بهدهستهینانی شکۆ و سهربهزری 👑

الجبار: بۆ چاککردنهوهی دله شکاوان 🩹

المتکبر: بۆ شکاندنی لووتبهزری زآلمان 🏔️

القوي: بۆ کاتیک ههست به لاوازی دهکهیت ⚡

المتین: بۆ جیگیربوون لهسهر بریار 🚢

القاهر: بۆ زآبوون بهسهر ترسدا 🌊

القهار: بۆ تیکشکاندنی نهوانهی ستهمت لی دهکهن 🔥

المقتدر: بۆ بهدییهینانی کاری مهحال ✨

القادر: بۆ توانا لهسهر کاری قورس 🏗️

۶. زانست و دانایی 📚

العلیم: بۆ سهرکهوتن له خویندن و فیروبوون 📖

الحکیم: بۆ وهرگرتنی بریاری دروست 🧠

الخبر: بۆ ئاشکرا بوونی راستیهکان 🔍

الرشید: بۆ دۆزینهوهی ڕیگا له کاتی ونبووندا 🧭

الهادي: بۆ هیدایهت و ڕینمایی 💡

البصير: بۆ بیناییت له نیوان حق و ناحق 👁️

السميع: بۆ ئهوهی بزانیته خودا گوئیسته 👂

۷. پاشایهتی و سهروهی 🏰

الملك: بۆ سهقامگیری کاروباری ژیان 👑

المالك: بۆ پاراستنی ملک و مال 🔑

مالک الملك: بۆ ڕیکخستنی ههموو ژیان 🌃

ذو الجلال والإکرام: بۆ گهیشتن به ئهوپهڕی ڕیز 🌸

العلي: بۆ بهرزبوونهوهی پله و پایه 📈

المتعال: بۆ پاراستن له نهیاران 🏔️

۸. ژیان و ههمیشهیی ♾️

الحي: بۆ تهنډروستی و زیندویتی جهسته 🍏

القیوم: بۆ بهرئوهچوونی کاروباری رۆژانه

الواجد: بۆ دۆزینهوهی شتی ونبوو

الماجد: بۆ زیادبوونی فەزل و شکۆ

الواحد / الأحد: بۆ رێگایهک بۆ قوولبوونهوه له تهو حید

الصمد: بۆ ئهوهی پێویستت به کەس نهبییت

الأول: بۆ ئهوهی له کارتدا یهکهم بییت

الآخر: بۆ ئهوهی کۆتایی کارت خیر بییت

الظاهر: بۆ دهرکهوتنی راستیهکان

الباطن: بۆ پاککردنهوهی ناخ و دل

الوارث: بۆ مانهوهی ناوی چاکهت

۹. دادپهروهری و گۆرانکاری

الحکم: بۆ یهکلاییکردنهوهی کێشهکان

العدل: بۆ گهڕانهوهی مافی خوراو

المبدیء: بۆ دهستیپێکی کاریکی نوێ

المعید: بۆ گهرانهوهی نیعمهتی روښتوو

المحيي: بۆ ژياندنهوهی هیوا

الممیت: بۆ کوټاییهێنان به شهري دوزمن

المقدم: بۆ پیشكهوتن له ئامانجهكاندا

المؤخر: بۆ دواخستنی به لا و خراپه

المقسط: بۆ چاكکردنی نڤوان خهلكي

الجامع: بۆ کوکردنهوهی خیر و نازیزان

۱۰. مهزنی و سوپاسگوزاری

العظیم: بۆ ههستکردن به گهورهی خودا

الحمید: بۆ سوپاسگوزاری بهردهوام

المجید: بۆ فراوانبوونی ریز لای خهلك

الواسع: بۆ کاتی تهنگانه و فراوانی

الشهید: بۆ ئاگاداری خودا له ستهمهكان

الحق: بۆ رزگاربوون له گومان

الولي: ریځایهک بۆ گهښتن به خوشهویستی خودا 🤝

النصیر: بۆ سهرکهوتن بهسهر ناخوښیدا 🚩

الباقي: بۆ ئهوهی کارهکانت فهوتاو نهبن ⌚

البدیع: بۆ داهینان و جوانی له کاردا 🎨

النور: بۆ دهرچوون له تاریکی خهم 💡

❖ ————— 🤲 ریځای گهښتن به وهلام 🤲 ————— ❖

مهرجه سهرهکییهکانی قبولبوون

ئهمانه بنهمای دوعاکهن و بهبی ئهمانه دوعا پریرهوی راستی خووی ون دهکات:

ئیخلاص و دلسوزی: دهبیّت تهنها له خودا داوا بکهیت و بزانیّت تهنها ئهو توانای پیدانی ههیه.

خوارنی ههلال: یهکیک له گهورهترین ریگرهکانی قبولبوونی دوعا،
خواردن و پوشاکی حهرامه، وهک پیغهمبهر (ﷺ) دهفهرموویّت:
".خواردنی حهرام بیّت... ئیتر چۆن دوعای قبول دهبیّت؟

داواکردن له کاته زیرینه‌کان: وهک (نیوان بانگ و قامهت، کاتی باران).
(بارین، سوجده، و کوټا سښیه‌کی شهو

پهله نه‌کردن: نه‌لښت "دوعام کرد و وه‌لامم نه‌دراپه‌وه"; چونکه خدا له
کاتی گونجاودا وه‌لامت ده‌داته‌وه

تئى بى نى یه‌کی گرنګ

وه‌لامدانه‌وه‌ی دوعا ههمیشه بهو مانایه نییه ریځ نه‌وهت ده‌ست بکه‌وټ
که ده‌ته‌وټ؛ هه‌ندیځ جار خدا زیان‌ی‌کی گه‌وره‌ت لی دوور ده‌خاته‌وه،
یان شتی‌کی باشت‌رت بو هه‌لده‌گریټ بو قیامه‌ت

سه‌ده‌قه و کاری‌گه‌ری‌یه‌کانی

سه‌ده‌قه یه‌کی‌که لهو په‌رستشانه‌ی که کاری‌گه‌ری‌یه‌کی سه‌رسور هین‌ری هه‌یه
له‌سه‌ر ژیانى مروټ و قبول‌بوونی دوعا‌کانیشی، چونکه نیشانه‌ی
راست‌گو‌یی پروای مروټه (بو‌یه ناو‌نراوه سه‌ده‌قه، چونکه له 'صدق' یان
(راست‌گو‌ییه‌وه هاتووه

مه‌رجه‌کانی قبول‌بوونی سه‌ده‌قه

نیه‌تپاکى (ئېخلاص): ده‌بیټ ته‌نھا بو په‌زامه‌ندی خدا بیټ، نه‌ک بو نه‌وه‌ی
"خه‌لک بلین" چه‌ند پیاو‌چاکه" یان "ده‌ست بلاوه

مالی‌هه‌لأل: خودای گه‌وره پاکه و ته‌نھا شتی پاک قبول ده‌کات؛ سه‌ده‌قه
به‌پاره‌یه‌ک که له ری‌گه‌ی ناشر‌عی به‌ده‌ست هات‌بیټ، بی‌سوده

«چاکهیهک منهتی لهگهڵ بێت، پاداشتی تێدا نامیڤیت. ».

:باشترین جوړهکانی سهدهقه

:سهدهقه تهنها پاره نییه، بهلکو مهودایهکی زوړ فراوانتری ههیه

سهدهقهی نهیښی: ئهوهی دهستی چهپت نهزانیت دهستی راستت چی بهخشیوه؛ ئهمه کاریگرییهکی گهورهی ههیه له دوور خستنهوهی توږهیی خودا.

بهخشین به کهسه نزیکهکان: ئهگهر خزم و کهسو کارت ههژار بن، پاداشتی سهدهقه بو ئهوان دوو هیندهیه (همه سهدهقهیه و هم گهیانندی). (رحمه

سهدهقهی بهردهوام (جاریه): وهک دروستکردنی بیریکی ئاو، چاندنی داریک، یان نویسی کتیب و بلاوکردنهوهی زانیارییهک که خهلک سوودی لی ببینن

کهترین شت: تهنهت زهردهخنهیهک به پرووی بهرامبهردا، یان لادانی بهردیک لهسهر ریگای خهلک، به سهدهقه ههژمار دهکریت

:سووده گهورهکانی سهدهقه له ژياندا

پاراستن له بهلا: وهک دهوتریت سهدهقه بهلا دهگیریتوه و تهمهن دريژ دهکات

چاکبونهوهی نهخوش: پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) دهفرموویت: "نهخوشهکانتان". به سدهقه دهرمان بکهن.

پاککردنهوهی دهروون: مروّف له رهزلی و خوپهرستی دوور دهخاتهوه.

:ناموژکارییهکی کورت

هیچ کات مهلی "ئهم بره پارهیه کهمه بو سدهقه"؛ نیو دهنکه خورماش دهتوانیت بیته پاریزهرت له ناگری دوزهخ ئهگهر به دلسوزی بیبهخشیت

مهرجی وهرگرتنی "کردهوه" به گشتی

له ئیسلامدا ههر کاریکی خیر (دوعا، سدهقه، نویت) تهنها به دوو مهرج قبول دهیت

.نیهتپاکی (الإخلاص): تهنها بو خوا بیت

شوینکهوتنی پیغمبر (المتابعة): ریک بهو شیوازه بیت که نهو فیری کردووین؛ بو نمونه سدهقه بهو پارهیه نهیت که به حهرام پهیدا بووه

دهستپیکردن به وهسنای خودا و سهلاوات

یهکیک له ئهدهبهکانی قبولبون نهوهیه یهکسر داواکارییهکه نهیت. سهرهتا مهدح و سهنای خودا بکهیت، پاشان سهلاوات لهسهر پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) بدهیت.

پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) گویی له پیاوړیک بوو له نویژه کهیدا یه کسهر دوعای کرد، فهرمووی: "نهمه پهله ی کرد". فیری کردن که سهره تا به "الحمد لله" و سه لوات دهست پی بکهن

(سهرچاوه: سونهنی نه بو داود (۱۴۸۱)

۵. بریاردان و پیداگری (العزم في الدعاء

نابیت بلّیت "خودایه نه گهر ویستت لیم خوش بی"، چونکه کهس نییه خودا ناچار بکات. ده بیّت به بریاره وه داوا بکهیت

دوعا وهک تیر وایه، و نهم مهرجانهش وهک ژیی کهوانه کهن؛ ههرچهنده "ژیه که توندتر بیّت، تیره که دوورت دهروات و پیکانی مسوگرتر ده بیّت

ناوریک: بازارگانه کهی خودا: لیثی کوری سه عد

لیثی کوری سه عد زانایه کی زور گه وره و دهولمه مند بوو. نهو نمونه ی نهو کهسه بوو که دلنیا بوو "سه دهقه و نزا" چون ژیان دهگورن

پرازیکردنی پهروهر دگار

لیث سالانه داهاتیکی زوری هه‌بوو، به‌لام میژوونوسان ده‌لین: "هیچ
سالیکی به‌سهر لیثدا نه‌ده‌هات که زه‌کاتی لی فەرز بیټ!" ده‌زانی بوچی؟
چونکه پیش ئه‌وه‌ی ساله‌که ته‌واو بیټ، هه‌موو سامانه‌که‌ی به‌سهر
هه‌زاران و کهسه نزیکه‌کانیدا ده‌به‌خشی. ئه‌و ده‌یگوت: "من به‌ماله‌که‌م
".بازرگانی له‌گه‌ل خودا ده‌که‌م

٢. وه‌لامدانه‌وه‌ی نزا به‌هۆی سه‌ده‌قه‌وه

روژیکیان ژنیکی هه‌زار هاته‌لای و وتی: "ئه‌ی ئیمام، کور‌ه‌که‌م نه‌خۆشه:
و پزیشک و توویه‌تی دهرمانی ته‌نها هه‌نگوینه، منیش هه‌چم نییه." لیث
بانگی خزمه‌تکاره‌که‌ی کرد و وتی: "ته‌نه‌که‌یه‌ک هه‌نگوینی بده‌ری." "
"!خزمه‌تکاره‌که‌ وتی: "گه‌وره‌م، ئه‌و ته‌نها قاپیکی بچووکی ده‌ویست

لیث وتی: "ئه‌و به‌پیی پئویستی خۆی داوای کرد، به‌لام من به‌پیی فه‌زلی
خودا پیی ده‌ده‌م." ده‌گێرنه‌وه‌ که هه‌ر ئه‌و شه‌وه‌ خودا دهر‌گایه‌کی گه‌وره‌ی
.پر‌زقی بو کرده‌وه‌ که چه‌ندین هه‌ینده‌ی ئه‌و هه‌نگوینه‌ی بو گه‌رايه‌وه‌

.سهر‌چاوه: کتاب (البداية والنهاية) - ئیبن که‌سیر

ته‌وحید؛ کليلة زیرینه‌که‌ی گیرابوونی دوعا

هه‌بوونی ته‌وحید له د‌لدا ته‌ن‌ها وت‌نی وش‌ه‌یه‌ک نی‌یه، به‌ل‌کو ئه‌وه‌یه که د‌لت به ته‌واوی له ه‌و‌کاره زه‌مین‌یه‌کان د‌اب‌یریت و ته‌ن‌ها به په‌روه‌رد‌گاری ئ‌اس‌مانه‌کانی ب‌ه‌ست‌یت‌ه‌وه. کات‌یک به یه‌ق‌ینه‌وه ده‌زان‌یت که "هیچ سوود و زیان‌یک نی‌یه ج‌گه له‌وه‌ی خودا ده‌ین‌وس‌یت"، ئه‌و کاته دو‌عاک‌هت ده‌بی‌ته تیر‌یک که هه‌ر‌گیز ئ‌امان‌ج‌ه‌که‌ی هه‌له ناکات.

: ۱. مه‌رجی یه‌که‌می وه‌لام‌دان‌ه‌وه (پاک‌ی ن‌یت

خودای گه‌وره ده‌فه‌رمو‌یت: «فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ» (ته‌ن‌ها هاوار). (ب‌و خودا به‌رن و د‌ین و په‌رس‌ت‌ش‌تان ته‌ن‌ها ب‌و ئه‌و بی‌ت

ئ‌هم ئ‌ایه‌ته پ‌یمان ده‌ل‌یت که ده‌ر‌گای ئ‌اس‌مان ته‌ن‌ها ب‌و ئه‌و د‌ل‌انه ده‌کر‌یت‌ه‌وه که ته‌ن‌ها "ئ‌ه‌و" ده‌بینن.

: ۲. به‌سه‌ره‌اتی پ‌ی‌غه‌م‌به‌ر ئ‌ی‌براه‌یم له‌ناو ئ‌اگر‌دا

کات‌یک پ‌ی‌غه‌م‌به‌ر ئ‌ی‌براه‌یم فر‌ید‌رایه ناو ئ‌اگر، فر‌یشه‌یه‌ک هات و وت‌ی: "چ‌یت پ‌ی‌وی‌سته؟" ئ‌ی‌براه‌یم وت‌ی: "به ت‌و ه‌یچ، به‌لام به خودا به‌ل‌ی". ئ‌همه لووت‌که‌ی ته‌وح‌یده. کات‌یک د‌له‌که‌ی ته‌ن‌ها لای خودا بوو، خوداش فه‌رمان‌ی به ئ‌اگر‌ه‌که کرد: «يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ» (ئ‌ه‌ی ئ‌اگر، ب‌به). (به سارد و سه‌لامه‌تی ب‌و سه‌ر ئ‌ی‌براه‌یم

وانه: ئ‌ه‌گه‌ر ته‌وح‌یدت ته‌واو بی‌ت، ئ‌اگر ده‌بی‌ته گو‌ل‌ستان

: ۳. نه‌ین‌یی دو‌عای "ذو النون" (یونس

پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) دهفر موویت: "دوعای یونس لهناو سکی نههنگدا،
"هیچ موسلمانیک نییه پیی دوعا بکات ئیلا خودا وهلامی دهداتهوه

سهرهتای دوعاکه به تهوکید دهست پیی دهکات: «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ» (هیچ
پهستر اوئیک نییه جگه له تو). ئهم دانییدانانه به تهنهایی خودا، ههموو
بهربستهکانی نیوان بهنده و پهرومردگار لادهبات

رهگهکانی یهقین (تهوکید): سی پایهی ئارامیی دل

بو ئهوهی دلت بیته پهناگهیهکی جیگیر و دوعاکانت ریگهی ئاسمان بیرن،
دهبیئت ئهم سی رهگهی یهقینه له ناخندا بچیئیت

رهگهکانی یهقین (تهوکید): سی پایهی ئارامیی دل

(۱). یهقین بهوهی که تهنها ئهو "بریاردهره" (تهوکید ی پرووبیه

ئهمه بروابوونیکی بی گومانه بهوهی که تهنها "خودا" تاکه خاوهن،
دروستکهر و بهریوهبهری ئهم گهردوونهیه. هیچ جولّه و گورانییک لهم
جیهانهدا پروونادات نهگهر ئهو مؤلهتی نهدابیت

له پهناگهی دلدا: کاتیک دهرانیت تهنها ئهو "رؤزیده و بریاردهره"، ترس
له مروّف و ترس له داهاتوو له ناخندا دهریت. ئیتر دهرانیت هیچ کس
ناتوانیت رزقت بهریت یان زیانت پیی بگهیهنیت، مهگهر ئهو پیشتر
نوو سیبیتی

کاتیک رهگهکانی یهقین له دلتدا جیگیر بوون، ئیتر کاتی ئهوهیه ههموو کارهکانت بدهیته دهست ئهو زاتهی که هیچ کاریکی لی تیک ناجییت. سپاردن (تهوهکهل) ئهوه نییه که دهست بهکار نهبییت، بهلکو ئهوهیه که دهستهکانت بجوئینییت و دلت لای پهروهردگاری ئاسمان بییت

۱. جیاوازی نیوان هوکار و هیژ

ئیمه وهک مروّف هوکارهکان ئهجام دهدهین (دهخوینین، کار دهکهین، چارهسەر وهردهگرین)، بهلام تهنها پشت به "خودا" دهبهستین بو ئهجامهکه. ئهگەر پشتت به هوکارهکان بهست (بو نمونه تهنها به پارهکهت یان عهقلت)، ئهوا دلت ههمیشه له دلهر اوکییدا دهبییت، چونکه هوکارهکان دهگورین و لهناو دهچن

۲. نهینی دنیایی (پهناگهی دل)

کاتیک کارهکانت دهسپیریت به خودا، دلت دهبیته قهلایهک که هیچ خهمیک ناتوانییت بیروخینییت. ئهگەر شتیک بوو، دهلییت: "سوپاس بو خودا، خیری تیدایه"، ئهگەر نهبوو، دهلییت: "سوپاس بو خودا، زیانیکی لی دوور خستومهتهوه". ئهمهیه مانا راستهقینهکهی ئارامی

دوعاکانی قورئانی پیروژ

دوعای پیغممبهران (سهلامی خویان لی بیّت) تهنها داواکاری نین، بهلکو قوتابخانهیهکن بو فیربوونی نهوهی چون بهوپهری شهرمنویزی و یهقینهوه لهگهل خودا بدوییت

(۱). دوعای پیغممبهر یونس (سلاوی خوی لی بیّت

کاتیکی لهناو تاریکی سکی نههنگهکهدا بوو، دوعایهکی کرد که به "کلیل"ی ههموو ناخوشیهکان دادهنریت

«دهق: «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

نهینیهکهی: لیرهدا پیغممبهر یونس یهکسر داوای رزگاربوونی نهکرد، بهلکو سهرهتا به تهوکید و پاکی بو خودا و داننان به ههلهی خوی دهستی پیکرد. ئەمه نیشانهی نهوپهری بیدهسهلاتی مروقه له بهردهم گهورهی خودا

(۲). دوعای پیغممبهر ئهیوب (سلاوی خوی لی بیّت

دوای سالانیکی زور له نهخوشی و لهدهستدانی مال و مندال، بهم شیوهیه پارایهوه

«دهق: «أَنِّي مَسْنِيَ الضُّرِّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

نهینیه کهی: پیغمبر ئه یوب (سلاوی خوی لی بیت) نهیوت "خوایه شیفام بده"، بهلکو تنها باسی حالی خوی کرد و وهسفی میهره بانی خودای کرد. ئه مه فیрман دهکات که هندیک جار "باسکردنی حال" له "داواکردن" کاریگه تره، چونکه خودا خوی دهزانییت چی له دلته

(۳). دوای پیغمبر زهکهریا (سلاوی خوی لی بیت

:کاتییک تهمنی زور بوو و بییهش بوو له مندا

«دهق: «وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا

نهینیه کهی: لیره دا پیغمبر زهکهریا (سلاوی خوی لی بیت) دهلیت: "خوایه من هه رگیز به دوعاکردن له تو بی هیوا نه بووم". ئه مه فیری گهشبینیمان دهکات؛ که مروف دهییت میژووی چاکهکانی خودای له بهر چاو بیت و دلنیا بیت که خودا نائومییدی ناکات

(۴). دوای پیغمبر موسا (سلاوی خوی لی بیت

:کاتییک له میسر رایکرد و هیچی شک نه دهبرد، تنها وتی

«دهق: «رَبِّ إِنِّي لَمَّا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ

نهینیه کهی: ئه مه دوعای "ههزاری مه عنهوی"یه. پیغمبر موسا (سلاوی خوی لی بیت) وتی خوایه من پیویستم بهو خیرهیه که تو دای دههزینییت. دوا ی ئه مه دوعایه، خودا هه م مال، هه م کار و هه م خیزانیشی پی بهخشی

پیغمبران پیش ئهوهی داوای 'پیوستییهکانیان' بکهن، وهسفی 'پیوستیی' خویان و 'گهوهیی خودا'یان دهکرد. نهیئی قبولبوون لهوهدايه که نیشانی "بدهیت تو چهنده فهقیری و ئهوه چهنده دهولههمنده و بهخشندهیه

(۱. دوعای لیخووشبوون و گهرانهوه (تهوبه

...اللهم أنت ربّي لا إله إلا أنت، خلقتني وأنا عبدك

(ئههه گهوههترین دوعای لیخووشبوونه و به "سید الاستغفار" ناسراوه)

:اللهم إنك عفوٌ تحبُّ العفو فاعفُ عني

دوعای شهوی قهدر - خوايه تو لیخووشبهیت و هزت له لیخووشبوونه، لیم (خوش ببه

...اللهم اغفر لي ذنبي كله، دقه وجله، وأوله وآخره

خوايه له ههموو گوناههکانم خوش ببه، ورد و درشتی، سهههتا و (کوئایی

۲. دوعای ئارامی دل و رزگاربوون له خهم

...اللهم إني أعوذ بك من الهم والحزن، والعجز والكسل

(پهنا دهگرم به تو له خهم و پهژاره، و له بیدهسهلاتی و تهههلی)

:اللهم رَحْمَتَكَ أَرْجُو فَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ

خوایه ئومیدم به رحمتی تویه، بو چاوتروکانیکیش نه مخه یته ژیر)
(دهستی نهفسی خوّم

:اللهم رَحْمَتَكَ أَرْجُو فَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ

خوایه ئومیدم به رحمتی تویه، بو چاوتروکانیکیش نه مخه یته ژیر)
(دهستی نهفسی خوّم

۳. دوعای داواکردنی رزق و هیدایهت

:اللهم إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا، وَرِزْقًا طَيِّبًا، وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا

خوایه داوای زانستی بهسوود، رزقی چه لال و پاک، و کردهوهی)
(وهرگیراوت لی دهکهم

:اللهم اهْدِنِي وَسَلِّدْنِي

(خوایه رینماییم بکه و لهسر حق جیگیرم بکه)

:اللهم اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ، وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ

خوایه به چه لاله کمت دوورم بخهوه له حرام، و به فهزلی خوت)
(بییویستم بکه له ههرکه سیکی تر

۴. دو عاى جىگىر بوون لەسەر ئايىن

:اللهمَّ يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ

(ئەى وەگىرەرى دىلەكان، دىل جىگىر بىكە لەسەر ئايىنەكەت)

۵. دو عاى گىشتگىر (بۆ دونىا و قىامەت

:اللهمَّ آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

خوایە لە دونىا و قىامەتیشدا چاكەمان پى بىەخشە و لە ئاگرى دۆزەخ)
(بمانپارىزە

۱. دو عا بۆ دايىك و باوك (بۆ لىخوشبوون و رەحمەت

:اللهمَّ اغْفِرْ لَوَالِدَيَّ وَارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

خوایە لە دايىك و باوكم خۆشبه و رەحمەتيان پى بپۆشە، ھەر وەك چۆن)
(لە مندالىدا منيان بە مېھرەبانى پەر وەردە كرد

:اللهمَّ اجْعَلْ أُمِّي وَأَبِي مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، وَبَارِكْ فِي عُمْرِهِمَا

خوایە دايىك و باوكم بىكەيتە ئەھلى بەھەشت و بەرەكەت بىخەيتە)
(تەمەنپانەوہ

۲. دوعا بۆ پاراستنی خیزان و مندال

:اللهم بَارِكْ لِي فِي أَهْلِي وَمَالِي وَوَلَدِي

.(خوایه بهر هکمت بخهیته ناو خیزانم و مالم و منداله کانم)

:اللهم احْفَظْ أَهْلِي مِنْ كُلِّ سُوءٍ وَمَكْرُوهٍ

.(خوایه خیزانه کمم بپاریزیت له ههموو خراپه و ناخوشییه ک)

:اللهم اجْعَلْ بَيْنَنَا مِنَ الْمَوَدَّةِ وَالرَّحْمَةِ أَفْضَلَهَا

.(خوایه گهوره ترین خو شه ویستی و میهره بانی بخهیته نیوانمانه وه)

۳. دوعا بۆ ئارامی و بهخته وهری مال

:اللهم اجْعَلْ بَيْتِي مَعْمُورًا بِذِكْرِكَ وَطَاعَتِكَ

.(خوایه ماله کمم ئاوه دان بییت به یادی تو و عیباده تی تو)

:اللهم أَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ وَأَصْلِحْ لِي أَهْلِي

خوایه ههموو کاره کانم بۆ چاک بکه و خیزانه کهشم بۆ چاک و ږیک
(بکه).

دوعا کردن بۆ خیزان و دایک و باوک، نهک تهنها ئهوان دهپاریزیت، " بهلکو فریشتهیهک لهسهر سهرت دهووستیت و دهلّیت: (ئامین، و بۆ تۆش "همان شت بیت)؛ واته خیرهکهی پیش ههموان بۆ خۆت دهگهریتهوه

دوعا؛ پردی نیوان دلّهکان

دوعا بۆ ههموو وهرزهکانی ژیان

ئاوړیک: دوعای ئوم سهلمه بۆ گۆرینی ناخۆشی بۆ خیر

کاتیک هاوسهرهکهی (ئهبو سهلمه) کوچی دوايي کرد، ئوم سهلمه زۆر دلتهنگ بوو. لهو کاته سهختهدا ئهو فهرموودهیهی بیرکهوتهوه که دهلّیت له کاتی ناخۆشیدا بلّین

«دهق: «اللَّهُمَّ أَجِرْنِي فِي مُصِيبَتِي، وَأَخْلِفْ لِي خَيْرًا مِنْهَا

». (خودایه لهم ناخۆشییهدا پاداشتم بدهرهوه و شتیکی باشترم بۆ بگۆرهوه)

ئوم سهلمه دهلّیت: له دلی خوّمدا دهموت "کێ له ئهبو سهلمه باشتره؟" (چونکه زۆر هاوسهرهکهی خوښ دهووست)، بهلام بههوی ئهم دوعایهوه و متمانهی به خودا، خودا کردی به هاوسهری پیغهمبهر (صلی الله علیه وسلم) که باشترینی ههموو مروّقایهتییه. ئهمه وانهیهکی گهورهیه که پهناگهی راستهقینهی دل، تهنها گهرانهویه بۆ لای خودا له کاتی لهدهستدانی نازیزترین کهسهکاندا

.(سهرچاوه: (صحیح مسلم، فهرموودهی ژماره ۹۱۸

(ئاوړيک: هيزی دوعا له گورینی دلهکاندا (دایکی ئه‌بو هور هیره

ئهبو هور هیره زور حزی دهکرد دایکی بیټه موسلمان، به‌لام دایکی
پرازی نه‌ده‌بوو. روریک رویشته لای پیغمبر (صلی‌الله‌علیه‌وسلم) و وتی: "دوعا
بو دایکم بکه هیدایه‌ت بدریت". پیغمبر (سلاوی خوی لی بیټ)
(فهرمووی: (خودایه هیدایه‌تی دایکی ئهبو هور هیره بده

ئهبو هور هیره ده‌لیت: کاتیک به دلخوشییه‌وه گهرامه‌وه بو مال‌ه‌وه، گه‌یشتمه
به‌ر دهرگا و گویم له ده‌نگی ئاو بوو دایکم خوی ده‌شورد، کاتیک هه‌ستی
به‌من کرد دهرگا‌که‌ی کرده‌وه و وتی: "شایه‌تی ده‌دم که هیچ خودایه‌ک
نییه‌ جگه‌ له ئه‌لا و محهمه‌د پیغمبر‌ی خودایه‌". تنها به‌یه‌ک دوعای
پر له یه‌قین، ژيانی که‌سیک له تاریکییه‌وه گورا بو پرووناکی

(سهرچاوه: (صحیح مسلم، فهرمووده‌ی ژماره ۲۴۹۱

(ئاوړيک: به‌ره‌کمت له ژياندا (ئهنه‌سی کوری مالیک

دایکی ئهنه‌س، ئهو کاته‌ی ئهنه‌س مندا‌ل بوو، بردی بو لای پیغمبر (صلی‌الله‌علیه‌وسلم) و وتی: "ئمه‌ خزمه‌تکاری تویه، دوعایه‌کی بو بکه". پیغمبر (صلی‌الله‌علیه‌وسلم) فهرمووی

«اللَّهُمَّ أَكْثِرْ مَالَهُ، وَوَلَدَهُ، وَبَارِكْ لَهُ فِيمَا أُعْطِيَتهُ»

خودایه مال و مندالی زور بکه، و بهر هکت بخیره ئهوشتهی بیت)
(بهخشیوه

ئهنس ئهونده تهمنی دریژ بوو و ئهونده مندال و نهوهی ههبوو که
ندهژمیردران، و باخچهکانی سالی دوو جار بهریان دهگرت بههوی ئه
بهرهکتهوه. ئههه نیشانمان دههات که کاتیک خودا بهر هکت دهخاته ژیا
مروقهوه، کهمهکه دهبیته زور و تهمنهکesh پر دهبیت له خیر

سهراوه: (صحیح البخاری، ژماره ۶۳۴۴، و صحیح مسلم، ژماره
۲۴۸۰).

(ئاوری: گورانی ناخ بو یادی خودا (فوزهیلی کوری عهییاز

ئهم پیاوه پیش ئهوهی ببیته عابیدیکی گهوره، ریگر بوو! شهویک ویستی
بجیته ناو مالیک، گوپی له دهنگی قورئان خویندن بوو که دهخویندهوه:
«أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ» (ئایا کاتی ئهوه نههاتوه
بو ئهوانهی ئیمانیان هیناوه دلایان بو یادی خودا نهرم بیت؟). ههر لهو
ساتهه دلی لهرزین و وتی: "بهلی خودایه، کاتی هاتوه". تهنها به یهک
نایهت له گهورهترین ریگرهوه بوو به گهورهترین عابید

(سهراوه: (سیر أعلام النبلاء - بهشی ژیاانامهی فوزهیلی کوری عهییاز

ئاوړيک: عروهي کورې زوبهیر لهسهر ئارامگرتن، شهیبانی راعی لهسهر هاوسهری سألح، و بهرهی کورې مالیک لهسهر یهقین و نزیکبوونهوه له خودا، کوټا موړی جوانی بوون بو بهشی چیروکهکان

:«نهمهش ریکخستنوهی دهقهکان بو ناو کتیبی «پهناگهی دل»

(ئاوړيک: ئارامگرتن له کاتی تاقیکردنوهدا (عروهي کورې زوبهیر

عروه قاچی تووشی نهخووشی بوو و پیویست بوو بېردریتوه. به بیهووشی نهیبرییهوه، بهلکو وتی: "کاتیک دهچمه ناو نوږ، بیبرنهوه". که نوږی کرد و قاچیان برییهوه، تنها وتی: "سوپاس بو خودا، چوار پهلهم پی بهخشیوو، یهکیکت لی سهندمهوه و سی دانست بو هیشتمهوه". بههوی ئهم ئارامگرتنه و دوغایهوه، خودا شیفای بو نارد و بوو به یهکیک له گهورترین فقهیهکانی مهدینه

(سهرچاوه: (کتیبی البداية والنهاية - نین کهسیر

(ئاوړيک: هاوسهری سألح و ئارامی مال (شهیبانی راعی

شهیبان کهسیکی شوان و ساده بوو، بهلام همیشه داوای له خودا دهکرد هاوسهریکی پی ببخشیت که یارمتهی بدات لهسهر یادی خودا. کاتیک هاوسهرگیری کرد، هاوسهرهکهی ئهوهنده سألح بوو، هر کاتیک شهیبان خهوی لی بکهوتایه، هاوسهرهکهی به ئارامی هلهیدهستاند و دهیوت: "ئوانهی خوین خوش دهویت له پهناگهی دلایندا (یادی خودا) خویان لی ناکهویت". زیانیان بوو به نمونهی ئارامی مال

(سرچاوه: (کتیبي صفة الصفة - ئیبن جهوزی

(ئاوړیک: نهو پیاوهی خودا سویندی بو دهخوارد (بهره‌ی کوری مالیک

نهمه چیروکی هاوہلئیکه که رهنګه زور کس ناوی نه‌یستبیت، نهو برای نه‌سی کوری مالیک بوو. بهره که‌سیکی زور ساده و لاواز دیار بوو، به‌لام دلئیکی هه‌بوو که په‌یوه‌ندییه‌کی راسته‌وخوی له‌گه‌ل خودا هه‌بوو. پیغهمبهر (سلاوی خوی لی بیت) دهرباره‌ی فهرموویه‌تی: "زور کس هه‌ن قزبان ژاکاوه و جله‌کانیان توزافاوییه و کس سه‌یریان ناکات، به‌لام". نه‌گهر سویند به خودا بخون بو شتیک، خودا سوینده‌که‌یان بو ده‌باته سهر

له‌یه‌کئیک له‌جه‌نگه سه‌خته‌کاندا (جه‌نگی یه‌مامه)، موسلمانان ته‌نگاو بوون. چوونه لای بهره و وتیان: "نه‌ی بهره، سویندیک به‌په‌روهردگارت بخو تا سهرمان بخات". نه‌ویش وتی: "خودایه، سویندت پی ده‌خوم که سهرکه‌وتتمان پی ببخشیت و منیش بکه‌یته یه‌که‌م شه‌هید". ههر له‌و روژهدا موسلمانان سهرکه‌وتن و بهره بوو به‌یه‌که‌م شه‌هید

(سرچاوه: (صحيح البخاري) و (البدایة والنهاية - ئیبن که‌سیر

(پله‌ی شه‌هیدی و یه‌قین (ئاوړیک: حهرام کوری میلحان

نهم هاوه له يهكېك بوو لهوانه‌ی له بیر مه‌عونه به خيانت هيرشيان كرايه
سهر. كاتيک رميكيان گرته پشته و رمه‌كه له سنگيهوه دهرچوو، نهو
خوينه‌كه‌ی دهستی خوی لیدا و به‌سهر دهموچاو و سهریدا ده‌سوو و
هاواری ده‌کرد: "فُزْتُ وَرَبَّ الْكَعْبَةِ" (سویند به پهرودر دگاری كه‌عبه
(سهر كه‌وتم و بر دمه‌وه

نهو كه‌سه‌ی كه رمه‌كه‌ی لیدا، سهری سوورما و وتی: چۆن ده‌لئیت
بر دمه‌وه كه من كوشتم؟ نهم ديمه‌نه بووه هو‌ی نهو‌ی بكوژه‌كه (جه‌بار
كورى سه‌لما) دواتر لئی بكولئته‌وه و ببیته موسلمان. نهمه نهو لووتكه‌ی
نيمانیه كه مردنیش به سهر كه‌وتن ده‌بینیت

(سهرچاوه: (صحيح البخاري) و (البداية والنهاية - نيين كه‌سير

(بو هيدايت و نيماندارى (ناورېك: عيماد و جيگيرى دل

له فهر مووده‌ی صه‌حيحدا هاتووه كه پيغهمبر (ﷺ) زورترين
دوعا يه‌ك كه ده‌ي‌کرد، داوای جيگير بوونی دلی ده‌کرد. نيمان په‌ناگه‌يه‌کی
جيگيره له جيهانئیکي پر له گور اندا. هاوه لان كاتيک هستيان به لهرزی
دل ده‌کرد، نهم دوعا يه‌يان ده‌خويند

«يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ»

(نه‌ی گور مری دل‌ه‌كان، دل‌م جيگير بکه له‌سهر نايينه‌كه‌ت)

نهمه پيمان ده‌لئیت كه هيدايت ديار ييه‌کی خوداييه و پيوستی به پاراستن
هه‌يه، ههر كاتيک دل‌ت توند بوو، نهم كليله به‌كار بهينه بو نارامی ناخت

(سەرچاوه: (جامع الترمذي، فهرموودهی ژماره ۲۱۴۰

(بۆ رزق و بهرکهتی مأل (ئاوړیک: عهلی و فاتیمه

رۆژیک فاتیمه (خوای لی رازی بیټ) چوو بۆ لای پیغمبهر (صلی الله علیه وسلم) تا داوای خزمهتکاریک بکات بۆ یارمهتیدانی له مالهوه، بهلام پیغمبهر (صلی الله علیه وسلم) شتیکی فیڕکرد که له ههموو دونیا باشتتر بوو، پیی فهرموو پیش: خهوتن بلی

«(سُبْحَانَ اللَّهِ (۳۳)، الْحَمْدُ لِلَّهِ (۳۳)، اللَّهُ أَكْبَرُ (۳۴)»

ئهم ویرده نهک ههر هیزی جهستهی پی بهخشین، بهلکو بهرکهتیکی وههای خسته ناو مالهکهیان که هستیان به هیچ کهمییهک نهدهکرد. بهرکهتی راستهقییه له زۆریی پارهدا نییه، بهلکو لهو ئارامیهدایه که خودا دهیخاته ناو مالهکهتهوه

(سەرچاوه: (صحيح البخاري، فهرموودهی ژماره ۳۱۱۳

۳. ئاوړیک: بۆ هاوسهری سألح و پیکهوهژیانی بهختههر

پیغمبهر (صلی الله علیه وسلم) ههمیشه هاوهلانی فیڕ دهکرد که هاوسهری سألح گهورهترین سامانی ژیانه. له یهکیک له دوعا جوانهکاندا هاتووه که داوای: هاوسهریک دهکریټ ببیته مایهی پشوو

«دهق: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ

خودایه، داوای خیر و چاکهی نهم هاوسهرم لی دهکهم و نهو خیرهشی که)
(تو له سروشتیدا چاندووته

کاتییک هاوسهرهکان به یهکهوه دهنه پهناگه بو یهکتری، مالهکهیان دهبیته
پارچهیهک له بههشت. نافرتهی چاک و پیاوی چاک نهو دوو کو لهکهیهن
که "پهناگهی دل" لهسهر بنیاد دهنریت

(سهرچاوه: (سنن أبي داود، فهرموودهی ژماره ۲۱۶۰

(پاراستنی مندال (ئاورییک: دوعای پیغهمبهر بو حهسهن و حوسین

پیغهمبهر (صلی الله علیه وسلم) نهوهکانی زور خوش دهویست و ههمیشه ههولی دهدا
له ههموو خراپهیهک بیانیپاریزیت. دهستی دهخته سهر سهریان و نهم
:دوعایهی بو دهخویندن

دهق: «أَعِذْكُمْ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ، مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ
لَا مَةَ

پهناتان دهگرم به وشه تهواوهکانی خودا، له ههموو شهیتانیک و)
(بوونهوهریکی زیانبهخش، و له ههموو چاویکی پیس

ئهمه فیرمان دهکات که دایک و باوک دهبیّت به دوعا دهوری منداله‌کانیان بگرن، چونکه پاریزگاری خودا به‌هیزترین قه‌لایه بویان

(سەرچاوه: (صحیح البخاری، فهرمووده‌ی ژماره ۳۳۷۱

کۆتایی

پیغهمبەر (صلی‌الله‌علیه‌وسلم) ده‌فهرموویّت: «ادْعُوا اللَّهَ وَأَنْتُمْ مُوقِنُونَ بِالْإِجَابَةِ»
(دوعا له خودا بکه‌ن و یه‌قینتان هه‌بیّت که وه‌لامتان ده‌داته‌وه

که‌واته "په‌ناگهی دل" ئه‌وه‌یه که دوعا بکه‌یت و ئیتر خه‌م نه‌خو‌یت؛ چونکه
کاره‌که‌ت سپاردووه به که‌سیک که له دایکت میهره‌بانتره و له خو‌ت
زاناتره به به‌رژه‌ه‌ندییه‌کانی خو‌ت

دوا ویستگه: تهوبه؛ گهرانهوه بۆ باوهشی رحمت

خوینهری نازیز، دلکانمان ههندیك جار وهك ئاوینهیهك وان كه
تهومژی گوناوه و غهفلت دهیانگریت، بهلام جوانیی پهیهندیی ئیمه
لهگهل خودا لهوهدايه كه ئهو تهنها پهروهردگار یكه، "پهناگهیه". دهرگای
ئهو، تاكه دهرگایه كه بۆ چوونه ژوورهوه پیویستت به هیچ نییه، تهنها
یهك "فرمیسی راستگو" و یهك "ئاھی پeshیمانی" بهسه بۆ ئهوهی
.هموو شتیك ببیتهوه به پرووناکی

دانپیدانان: شکومهندییهك له پهناي لاوازیدا

هیچ ساتیک شکومهندتر نییه لهو کاتهی له خهلوهتیکی بیدهنگدا، لهگهل
پهروهردگاری میهرهبانت کۆدهبیتهوه. لهویدا كه تهنها ئهو دهتبییت، به
دلکی شکاو و لیوانریژ له ئومید دهلییت: "خودایه، من لاواز بووم و
ههلهم کرد، بهلام تو گهورهیت و میهرهبانیت." ئهمه شهرمهزاری نییه؛
ئهمه وهك گهرانهوهی بالندهیهکی ماندووه بۆ ناو هیلانه، یان گهرانهوهی
.ماسیهکی تینووه بۆ ناو زهریای بی کوتایی رحمت

(نزا بۆ لیخۆشبوون (چرپهی نیوان بهنده و پهروهردگار

خودایه، پهنا دهگرین به سۆزی تو لهو گوناهاهی كه تهنها خۆت له
نهینیدا ئاگات لییانه، و لهو ههلاهی كه لهبردهم چاوی خهلكیدا لیمان
.پروویدا

ئهی غهفوور، ئهو گوناھانهمان بۆ بسپروه که وهک تهه پرېگری له رزق و بهرکهتمان دهکن. دلّمان والی بکه وهک بهفري سهر چياکان سپي و پاک بېتهوه. ئهی تهوواب، تهوبههمان لی وهرگره و بهمانکه بهو کهسانهی "که دواي ههموو ههلهیهک، به عیشقیکی زیاترموه دهگرینهوه بۆ لات

پهيامی کۆتایی: کۆچ بهرمو پرووناکی

تهوبه تهنها گریان نییه بۆ دوینی، بهلکو چرایهکه بۆ سبهینی. گرنګ نییه گوناھهکانت چهنده گهوره، چونکه زهريای رحمتهی خودا ههموو تاریکیهکان دهشواتهوه

با ئهم کتیبه لیږدها تهواو نهییت، بهلکو بېته ئهو پهناگهی که ههر کاتیک جهنجالیی ژیان و ماندوویهتی سالان نازاری دایت، دلّت تییدا ئارام بېتهوه. خودا خوشی دهویتی، چونکه هیشتا لپیچینهوهی نهکردوه و دهرفتهی "گهرانهوه"ی پی داویت

(کۆتایی کتیبی (پهناگهی دل

بهشی یهکهه: دوعا؛ کلیلی دهرگای رحمته

دوعا تهنها وشه نییه، بهلکو پهيوهندییهکی راستهوخوی رۆحییه له نیوان عهد و پهرهردگادا

:نهینیهکانی قبولیوونی دوعا

۱. یهقین: دوعا بکه و دلنیا به خدا وهلامت دهداتهوه

۲. کاته پیروزمکان: سوود له کاتی سهحر، کاتی باران بارین، و نیوان بانگ و قامهت وهر بگره

۳. سهدهقه: پیش دوعا کردن چاکهیهک بکه، چونکه چاکه دهرگای ئاسمان دهکاتهوه

بهشی دووهم: گهشتیک لهگهل ناوه پیروزمکانی خدا

:کاتیک به ناوهکانی خدا بانگی دهکیت، دلت ئارام دهبیتهوه

.یا الله: کاتیک ههموو دهرگاگانت لی دادهخریت

.یا جهبار: بو چاککردنهوهی دله شکاوهکان

.یا وهوود: بو زیادکردنی خوشهویستی و سوز

بهشی سییهم: رهگهکانی یهقین و قهلاهی تهوهکهل

۱. تهوحیدی پرووبیه: یهقین بهوهی تنها ئهو بریاردهره

۲. تهوحیدی ئولووهیه: تنها ئهو شایهنی هاوار و نزا و کرنوشه

۳. تهوحیدی ناو و سیفات: یهقین بهوهی ئهو بیسه و وهلامدهره

: (قہ لای سپاردن (تہو مکھل

نیمہ ھوکارہ کان نھنجام دہدین، بہ لام پشت تہنہا بہ "خودا" دہبہستین۔
 نھگہر شتیک بوو دہلین: "سوپاس بو خودا، خیری تیدایہ"، نھگہر نہبوو
 "دہلینیت: "سوپاس بو خودا، زیانیکی لی دوور خستوومہتہوہ

(بہشی چوارہم: دوعاکانی قورٹان و پیغہمبہران (سلاوی خویان لی بیت

۱. دوعای پیغہمبہر یونس: «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ».

۲. دوعای پیغہمبہر ئہیوب: «أَنِّي مَسْنِيَ الضُّرِّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ».

۳. دوعای پیغہمبہر زہکریا: «وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا».

۴. دوعای پیغہمبہر موسا: «رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ».

بہشی پینجہم: دوعا بو وەرزمہکانی ژیان

«بُو دایک و باوک: «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَوَالِدَيَّ وَارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا».

«بُو خیزان و مندال: «اللَّهُمَّ بَارِكْ لِي فِي أَهْلِي وَمَالِي وَوَلَدِي».

«بُو ئارامی مال: «اللَّهُمَّ اجْعَلْ بَيْتِي مَعْمُورًا بِذِكْرِكَ وَطَاعَتِكَ».

(بہشی شہشہم: ئاورمہکان (چیروکی ھیزی دوعا

ئوم سەلمە: چۆن دوعا ناخۆشی گۆری بۆ خێر و بوو بە هاوسەری
(پێغەمبەر) (سلاوی خواى لى بێت

دايکى ئەبو هورەيرە: چۆن يەك دوعا دلێکى گۆرى بۆ ئيمان

ئەنەسى کۆرى مالیک: بەرەكەتى دوعا لە ماڵ و تەمەندا

بەرەى کۆرى مالیک: ئەو پیاوہى خودا سویندى بۆ دەخوارد

عروہى کۆرى زوبەير: ئارامگرتن لە کاتى لەدەستدانى پەلەکاندا

حەرام کۆرى میلحان: یەقین لە کاتى شەھیدبووندا

بەشى کۆتایی: تەوبە؛ گەرانیوہ بۆ باوہشى ڕەحمەت

تەوبە وەك گەرانیوہى بالەندەيەكى ماندووە بۆ ناو ھیلانە. گرنگ نییە
گوناھەكانت چەندە گەورەن، چونكە زەریای ڕەحمەتى خودا ھەموو
تاریکییەكان دەشواتەوہ

ئەوہى پێویستە دلت بیزانیت

ژیان تەنھا مەرفیك نییە

ئیمه ههموو ژيانمان له مروڤيځدا کوډهکهینهوه، جا ئافرهت بیت یان پیاو،
که جیمان دهیلن یان دلمان دهشکینن، دهلین "خودا خوشی ناوین". بهلام
نا، خودا خوشی دهوینیت بویه ئهو دلهی لی وهرگرتیتهوه تا تنها بو خوی
بیت.

رزق تنها پاره نییه

فراوان بیر بکهرهوه، رزق تنها پاره نییه. زانست رزقه، باران رزقه،
ئارامی رزقه. مهبه تا دهریت له ناو خانوویدا بیت و نهتهویت سهفر
بکهیت و بلینیت پارهم نییه. مال ناروات، ئهوه تهمنه دهروات

دوعا تنها بو دونیا نییه

دوعاکانت تنها بو گیرفانت مهبه. دوعا بکه بو ئیمانیت تا نهفهوتیت، بو
ناو گورت تا نهینته تاریکی، بو قیامت و بو بههشت. پاره لیږه جی
دهمینیت، بهلام دوعا تاکه شته لهگهلت دیته ناو گور

دیارییهک بو مردووان

وهفاداری بو دایک و باوک ئهوهیه دوعایان بو بکهیت. دوعا ئهو نوورهیه
که دهچیته ناو تهنیایی گوریان. کاتیک تو دهبیته سیبهر بو مردووان، خودا
کهسانیک بو توش دهینیت که دواي مردنت، به دوعا ناو گورت بو
ئاوهدان بکهنهوه

ئهو هی بو ئهوان دهخوازی، بو خوته

کاتیک دوعا بۆ ھەر کەسیک دەکەیت، وا بزانه دوعات بۆ خۆت کردووہ. ئەگەر بۆ مردووێک دوعای پرووناکی دەکەیت، گۆری خۆت پرووناک دەکەیتەوہ. ئەگەر بۆ دایک و باوکت داوای لیخۆشبوون دەکەیت، خودا لێت خوش دەبێت. ئەگەر بۆ غەریبەیک داوای رزق دەکەیت، «فریشتەیک دەلێت: «بۆ تۆش ھەمان شت بێت»

،خوینهری ئازیز

لیرەدا گەشتەکەمان لەناو "پەناگەیی دڵ" کۆتایی دیت، بەلام گەشتی تۆ
بەرەو لای خودا ھەرگیز کۆتایی نایەت. ئەمە ھەواییکی بچووکی من بوو
بۆ گەیانندی دەنگی ئومێد بە دڵی تۆ. ھیوادارم ئەم وشانە بووبێتتە
ساردکەر مەھیک بۆ خەمەکانت و ھێزێک بۆ ھیواپەکانت

ئەگەر چاڭگەلەك لەم نووسىنانەدا ھەيئەت، ئەوا لە لايەن خوداوەيە، و ئەگەر كەمكۆرپىيەكەش ھەيئەت، لە لايەن من و فەرمانۆشىيە منەويە. لە ھەر شوئىيەكەت، لە ھەر ھالەكەت، لەبەرت بەت كە پەناگەي پراستەقەينە تەنھا لای ئەو زاتەيە

داواکارم له خودای گهوره، ئەم کارەمان لێ قبوول بکات و بیکاته
 پرووناکی بۆ ژیان و قیامەتمان، و هەموومان لەو پهناگه هەمیشەییەدا
 بکۆبکاتەوه که بەهەشتە

سوپاس بۆ هاوسەفەریت لەم گەشتە رووحییەدا

وآخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمين

ئەم کتێبه (پهناگه‌ی دل) دیارییه‌کی بێبهرامبهره بۆ هەموو دایک که
 به‌دوای ئارامیدا ده‌گه‌ڕێت. ڕێگه‌پێدراوه بۆ هەموو که‌سیک که بلاوی
 بکاتەوه، چاپی بکات به‌ناوی خۆیه‌وه، یان له پلاتفۆرمه کۆمه‌لایه‌تییه‌کاندا
 دایبێت

مه‌نز لگه	نه‌خشه‌ی په‌ناگه
2	په‌ناگه‌ی دل
4	ته‌وحید؛ کلێله زێڕینه‌که‌ی گیرابوونی دوعا
5	مه‌رجی یه‌که‌می وه‌لامدان‌ه‌وه (پاکی نیت
5	به‌سه‌ره‌اتی ئیبراهیم له‌ناو ئاگر‌دا

6	یه‌قین به‌وه‌ی که تهنه‌ا ئه‌و "بریار دهره
7	یه‌قین به‌وه‌ی که تهنه‌ا ئه‌و "شایه‌نی هاواره
7	یه‌قین به‌وه‌ی که تهنه‌ا ئه‌و "بیسه‌ر و وه‌لامدهره
8	هوکار: (ئه‌و کارانه‌ی ئیمه (دهیکه‌ین هیز: (ئه‌و دهسه‌لاته‌ی لای ▪ (خودایه
8	نه‌ینیی دلنیایی
9	دوعاکانی قورئانی پیروژ
40	دوعاکانی قورئانی پیروژ و نه‌ینیه‌کانیان
43	کلله‌کان
47	په‌ناگه‌ی دل: گولزاری ناوه‌کان

55	ریگای گه‌یشتن به‌ وه‌لام
59	رازیکردنی په‌روه‌ردگار

60	وه لاملدانه‌وی نزا به‌هوی سده‌قه‌وه
62	ره‌گه‌کانی یه‌قین (ته‌وحید): سی پایه‌ی ئارامی دل
71	دوعا؛ پردی نیوان دل‌ه‌کان

81	کو‌تایی کتییی (په‌ناگه‌ی دل)
85	دیارییه‌ک بو مردووان

گه‌وره‌ترین دل‌خو‌شیی من له دوا‌ی نووسینی ئهم کتییی، ئهو ساتیه‌ که
ده‌زانم که‌سیک به‌هوی ئهم دیرانه‌وه هه‌نگاو‌یک له الله نزیک بو‌وه‌ته‌وه...
ئه‌گهر ئهم په‌ناگه‌یه بو‌وه مایه‌ی گو‌رانی دلت، ئهو مژده‌یه‌م پئ
»:پرابگه‌یه‌نه

[Azeztalib8@gmail.com]